

JAARBOEK
VAN HET
KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt”

TE

AMSTERDAM

III. 1916.

AMSTERDAM
JOHANNES MÜLLER
1916.

1. Gedenkpenningen en Noodmunten. ¹⁾

1565.

1. Legpenning van HENDRIK VAN BREDERODE.
v. LOON I, p. 74. DUGNIOLE 2409. K.
2. Legpenning op last van HENDRIK VAN BREDERODE
geslagen.
Voorzijde: ESCU DE VIANE. Keerzijde: Het wapen
van Bourgondië met omschrift: PAR FLAMMES ET
PAR FEU.
v. LOON I, p. 78, die dezen penning beschrijft,
maar niet afbeeldt, daar hij dien nimmer ge-
zien heeft. *Tijdschrift* VAN DER CHUS. II. pag. 38.
3. Legpenning van HENDRIK VAN BREDERODE.
v. LOON I, p. 79. DUGNIOLE 2438. K.

1566.

- *4. Aanbieden van het smeekschrift der edelen aan
de landvoogdes. Met borstbeeld van HENDRIK VAN
BREDERODE. Op last van ANDRIES SCHOEMAKER
vervaardigd op het einde der 17^e eeuw. Gedreven.
v. LOON I, p. 80. Z.
5. Penningplaat van de voorzijde. Gegoten en ge-
ciseleerd.
Verg. v. LOON I, p. 80. K.

¹⁾ Bij de meer zeldzame stukken is aangegeven, in welke verzameling zij zich bevinden, daarvan zijn de met een sterretje gemerkte nummers in het bezit van den schrijver.

6. Blasoen van HENDRIK VAN BREDERODE: Groote zilveren geuzenpenning, omvat in een sierlijk gebloemden rand en hangende aan drie kettinkjes, waaraan boven een zilveren stokje tot vasthechting in een knoopsgat. Aan beide zijden van den penning hangt een napje. Op het eene staat: *vives les gueux*, op het andere: H. de Brederode D. V. (Dominus Vianae) 1566. Onderaan hangt een kalebasje met zijn gewone spreuk: *Etsi mortuus urit*. Cat. Bom 15 Juli 1845. No. 50. DIRKS, *Repert.* I. 437. Z.
7. Geuzennapje van HENDRIK VAN BREDERODE, gemerkt: D-15 VÆ 66- H. de Brederode. (Dominus Vianae). v. LOON I, p. 83. I.
8. Verguld zilveren geuzenpenning, zooals aan den verbondsbrief der edelen bevestigd was in plaats van een zegel.
v. LOON I, p. 105. DIRKS *Repert.* I. 433. Zilver verguld. De verbondsbrief was door Hendrik van Brederode mede onderteeekend.

Haarlem door de Spanjaarden onder Don FREDERICO, zoon van den hertog van ALVA, belegerd 1572—1573.

Noodmunten. ¹⁾

1572.

A. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een ster.

9. Velddaalder van 30 stuivers. Achtkant.

MAILLIET pl. XLVI. 1. Pag. 179. 1. Z.

10. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig.

v. LOON I, p. 161. 1. MAILLIET pag. 179. 1². Z.

¹⁾ De Haarlemsche noodmunten van 1572 zijn gesmeden zilveren plaatjes, van verschillenden vorm, waarop met losse stempels ingeklopt: 1. het stadswapen, 2. het merk van den zilversmid, 3. het jaartal 1572 en soms het wapenschildje van Holland.

11. Velddaalder van 30 stuivers. Vorm van een dwarse ruit. Nog met het leeuwte van Holland ingestempeld ¹⁾.
 MAILLIET pl. XLVI. 2. pag. 179. 1³. Z.
12. Halve Velddaalder van 15 stuivers. Ruitvormig.
 v. LOON I. p. 161. 3. MAILLIET pl. XLVII. 15. p. 182.
 2. In Kon. Kab^t.
- *13. Halve Velddaalder als de voorgaande, maar nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
 MAILLIET p. 182. 2². Z.
14. Halve Velddaalder als de voorgaande, wapenschildje van Holland rechts, ander wapen en grooter sterretje.
 Verg. MAILLIET p. 182. 2². Z.
15. Vierde Velddaalder. Ruitvormig.
 MAILLIET pl. XLVII. 29. p. 184. 3. Z.
16. Vierde Velddaalder. Als de voorgaande, maar nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
 MAILLIET pl. XLVIII. 30. p. 185. 3². Z.
17. Vierde Velddaalder, als de voorgaande, maar vierkant.
 Verg. MAILLIET pl. XLVIII. 20. p. 185. 3². Z.
- B. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een ster en een halve maan.
18. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig.
 Op de keerzijde gegraveerd: URBS - HAARLEM -
 ALBANI CASTRIS - OBSESSA TIRANNI - STRENUA MILI-
 TIBUS - CAUSA - NECESSA - DEDIT.
 v. LOON I, pag. 161. 6. MAILLIET pl. XLVI. 3.
 p. 179. 1⁴. Z.

¹⁾ Zie noot pag. 4.

- *19. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig met afgesneden hoeken.

Op de keerzijde gegraveerd: Urb Harlem, albani -
castris obsessa tyranni. - strenua, Militibus: -
causa necesse dedit. Daaronder de versierde
initialen R en H.

Cat. STEPHANIK (1904). No. 6949. Z

- *20. Velddaalder van 30 stuivers als het voorgaande
nummer, maar in het veld gegraveerd: HAARLEM -
VAN DEN - TIRAN ALBA - BELEGERT - HEEFT DOOR -
NOOT DIT GELD - GESLAAGEN.

MAILLIET p. 180. 1⁵. Z.

- *21. Velddaalder van 30 stuivers, als het voorgaande
nummer, maar in het veld gegraveerd: WILLEM -
VERWER - JANSEN IN DEXTERA VIRTUS en op de
voorzijde, boven het wapen van Haarlem: HARLEM,
onder v. v. v.

Cat. EKAMA (1891) No. 1204. MAILLIET p. 180. 1⁶. Z.

22. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig. Zonder
gegraveerd opschrift op de keerzijde.

MAILLIET p. 180. 1⁷. Z. Kon. Kab^t.

23. Velddaalder van 30 stuivers. Vierkant, nog met
het wapenschildje van Holland ingestempeld.

MAILLIET pl. XLVI. 4. p. 180. 1⁸. Z. Kon. Kab^t.

24. Velddaalder als de voorgaande.

Op de keerzijde gegraveerd een ruitvormig familie-
wapen: drie eikels, waar om heen: MARIA VAN PELT.
Z. FRANS HALS Museum. Haarlem.

25. Halve Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET pl. XLVII. 17. p. 183. 2°. Z. Kon. Kab^t.

26. Halve Velddaalder als de voorgaande, maar nog
ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

- v. LOON I. p. 161. 4. MAILLIET pl. XLVII. 18.
p. 183. 2^a. Z. Kon. Kab^t.
27. Vierde Velddaalder. Achtkant.
MAILLIET pl. XLVIII. 31. p. 185. 3³. Z.
28. Vierde Velddaalder. Ruitvormig. Als de voorgaande.
Verg. MAILLIET pl. XLVIII. 31. p. 185. 3³. Z.
Kon. Kab^t.
29. Vierde Velddaalder. Achtkant. Als de voorgaande,
maar nog ingestempeld met het wapenschildje
van Holland.
Verg. v. LOON I, p. 161. 8 (aldaar van 15 stuivers).
MAILLIET pl. XLVIII. 32. p. 185. 3⁴. Z.
- C. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin drie sterren.
30. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig.
MAILLIET pl. XLVI. 5. p. 180. 1⁹. Z.

31.

31. Als voren, doch vierkant.
Verg. MAILLIET pl. XLVI. 5. p. 180. 1⁹. Z.
- *32. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig, met afgesneden hoeken. Nog met het wapenschildje van Holland ingestempeld.
MAILLIET pl. XLVI. 6. p. 180. 1¹⁰. Z. Kon. Kab^t.

- *33. Velddaalder van 30 stuivers, als de voorgaande, doch op de keerzijde gegraveerd gezicht op Haarlem en de volgende opschriften: op de voorzijde: ALS . DON . FREDRICO DAER 32 . WEKEN . HEEFT . GELEGEN . HEEFT . DEN STADT DVERT VERHONGERE . GECEGEN. Op de keerzijde: TOT HÆRLEM . OP . NOI(RT) SY . IS . GESCHOTEN . 10402 SCHOTEN . ALS . DVC . DE ALBA SOON DÆR-VOOR LAGH ☼ .

Cat. STEPHANIK (1904) 6955. Z. Met oog en ring.

- *34. Halve Velddaalder als de voorgaande. Ruitvormig. v. LOON I, p. 161. 7. MAILLIET pl. XLVII. 19. p. 183. 2⁵. Z.

35. Halve Velddaalder als de voorgaande, maar nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. MAILLIET pl. XLVII. 20. p. 183. 2⁶. Z. Kon Kab^t.

36. Vierde Velddaalder. Langwerpig vierkant. MAILLIET pl. XLVIII. 33. p. 185. 3⁵. Z.

37. Vierde Velddaalder. Als de voorgaande, maar nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. MAILLIET pl. XLVIII. 34. p. 185. 3⁶. Z.

D. Ingestempeld met een schildje, waarin een lelie.

38. Velddaalder van 30 stuivers, vierkant met afgeronde hoeken.

MAILLIET pl. XLVI. 7. p. 181. 1¹¹. Z.

39. Velddaalder van 30 stuivers Als de voorgaande, maar nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

MAILLIET pl. XLVI. 8. p. 181. 1¹². Z.

40. Velddaalder van 30 stuivers. Voorzijde als de voor-

zijde van MAILLIET pag. 181. 1¹², keerzijde als de keerzijde van MAILLIET pag. 179⁴.

MAILLIET, p. 181¹³. Z.

41. Halve Velddaalder als de voorgaande. Ruitvormig. MAILLIET pl. XLVII. 21. p. 183. 2⁷. Z. Kon. Kab⁴.
42. Halve Velddaalder als de voorgaande. Ruitvormig met afgesneden hoeken, nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. MAILLIET pl. XLVII. 22. p. 183. 2⁸. Z.
43. Vierde Velddaalder. Ruitvormig. MAILLIET pl. XLVIII. 35. p. 186. 3⁷. Z.
44. Vierde Velddaalder. Als de voorgaande, maar nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. MAILLIET pl. XLVIII. 36. p. 186. 3⁸. Z.

E. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een wereldbol.

45.

45. Velddaalder van 30 stuivers. Ruitvormig met afgesneden hoeken. MAILLIET pl. XLVI. 9. p. 181. 1¹⁴. Z.
46. Velddaalder als de voorgaande, doch ruitvormig, en op de keerzijde zeer flauw gegraveerd: Urb

Harlem albani castris - obsessa tyranni - Strenua
Militibus causa - necesse dedit. - G : C. M. D
D. W. D. D. daaronder een monogram.

Verg. MAILLIET pl. XLVI. 9. p. 181. 1¹⁴. Z. Kon.
Kab^t.

- *47. Velddaalder van 30 stuivers. Als de voorgaande,
doch nog ingestempeld met het wapenschildje
van Holland.

MAILLIET. pl. XLVI. 10. p. 181¹⁵. Z. Kon. Kab^t.

48. Halve Velddaalder. Ruitvormig.

MAILLIET pl. XLVII. 23. p. 184. 2⁹. Z.

49. Halve Velddaalder, als de voorgaande, doch acht-
kantig en op de keerzijde gegraveerd: Urb
Harlem, albani - castris obsessa tyranni - strenua,
Militibus: - causa. necesse dedit - vive ut vivas -
lynbrechts...

Verg. MAILLIET pl. XLVII. 23. p. 184. 2⁹. Z.
Kon. Kab^t.

50. Halve Velddaalder. Als de voorgaande, doch nog
ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

MAILLIET. pl. XLVII. 24. p. 184. 2¹⁰. Z

51. Vierde Velddaalder. Ruitvormig.

MAILLIET pl. XLVIII. 37. p. 186. 3⁹. Z.

52. Vierde Velddaalder. Als de voorgaande, doch nog
ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

MAILLIET pl. XLVIII. 38. p. 186. 3¹⁰. Z.

F. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een naar links
gewende staande leeuw.

- *53. Velddaalder van 30 stuivers. Vierkant met afge-
seden hoeken.

MAILLIET pl. XLVI. 11. p. 181¹⁶. Z. Kon. Kab^t.

54.

54. Velddaalder als de voorgaande, doch ruitvormig. Z.
 55. Velddaalder van 30 stuivers. Als de voorgaande, doch nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

MAILLIET pl. XLVII 12. p. 182¹⁷. Z. Kon. Kab^t.

56.

56. Halve Velddaalder. Vierkant, met afgesneden hoeken.
 MAILLIET pl. XLVII. 25. p. 184. 2¹¹. Z.
 *57. Halve Velddaalder als de voorgaande, doch de leeuw op de keerzijde.
 Verg. MAILLIET pl. XLVII. 25. Z.

- *58. Halve Velddaalder, als MAILLIET pl. XLVII. 25, nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. MAILLIET pl. XLVII. 26. p. 184. 2¹². Z.
59. Vierde Velddaalder. Achtkantig. MAILLIET pl. XLVIII. 39. p. 186. 3¹¹. Z.
60. Vierde Velddaalder. Als de voorgaande, doch nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. MAILLIET pl. XLVIII. 40. p. 186. 3¹². Z.

61.

61. Vierde Velddaalder, als de voorgaande, doch vierkant, met afgesneden hoeken. Z.
- G. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een doodshoofd.
- *62. Velddaalder van 30 stuivers. Vierkant met afgesneden hoeken. Op de keerzijde gegraveerd:
HAARLEM - VAN DEN - TIRAN ALBA - BELEGERT -
HEEFT DOOR - NOOT DIT GELD - GESLAAGEN.
v. LOON I, p. 161. 2. MAILLIET pl. XLVII. 13.
p. 182. 1¹⁸. Z.
- *63. Velddaalder van 30 stuivers als de voorgaande, doch met GESLAGEN.
Verg. v. LOON I, pag. 161. 2. MAILLIET pl. XLVII.
13. p. 182. 1¹⁸. Z. Kon. Kab^t.
64. Velddaalder van 30 stuivers. Als de voorgaande met hetzelfde gegraveerde opschrift, bovendien nog

- ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
 MAILLIET p. 182. 1¹⁹. Z.
65. Velddaalder als MAILLIET p. 182¹⁸, echter ruitvormig.
 MAILLIET p. 182. 1²⁰. Z.
66. Velddaalder als de voorgaande, ruitvormig, ingestempeld met het wapenschildje van Holland en een gekroonde o (stempel keurkamer van 1807).
 Verg. MAILLIET p. 182. 1¹⁹ en ²⁰ Z.
67. Halve Velddaalder. Ruitvormig.
 MAILLIET pl. XLVII. 27. p. 184. 2¹³. Z.

68.

68. Halve Velddaalder. Als de voorgaande, doch vierkant, met afgesneden hoeken.
 Verg. MAILLIET pl. XLVII. 27. p. 184. 2¹³. Z. Kon. Kab^t.
- *69. Halve Velddaalder. Als de voorgaande, bovendien nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
 MAILLIET pl. XLVII. 28. p. 184. 2¹⁴. Z. Kon. Kab^t.
70. Vierde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
 MAILLIET pl. XLVIII. 41. p. 186. 3¹³. Z.
71. Vierde Velddaalder. Als de voorgaande, bovendien nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
 MAILLIET pl. XLVIII. 42. p. 187. 3¹⁴. Z.

72. Rozenobel van Engeland van HENDRIK VII (1485—1509), op de voorzijde ingestempeld met een groot wapenschildje van Haarlem, het wapenschildje van Holland en met 1572.

Deze noodmunt kwam voor in den catalogus der veiling J. SCHULMAN te Amsterdam, Mei 1911, No. 78, (afgebeeld op pl. II), het stuk kwam ons echter dubieus voor, en vermelden wij het hier slechts pro memorie.

1573. ¹⁾

A. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een ster.

73. 15 Stuivers. Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET. *2me Suppl.* Pl. E No. 2. p. 278. 2 Z.
74. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET pl. XLIX. 57. p. 190. 9. Z.
*75. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET pl. XLIX. 61. p. 191. 10. Z.

B. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een ster en een halve maan.

76. Velddaalder van 30 stuivers. Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLVIII. 44. p. 187. 5. Z.

77. Halve Velddaalder. Ruitvormig.

Type van MAILLIET pl. XLXVII. 17. Op de voorzijde gegraveerd: + DVC DALFS GELOFTEN IS AN MYN GEBLEKEN DE 13 IVLY 1573. Op de keerzijde: DOEN HÆRLEM . BELEGERT . WAS . DOOR . DVC-DALVES . TIRANIE . WAS . ICK . DE SOLDATE .

¹⁾ De meeste der Haarlemsche noodmunten van 1573 hebben in het midden een groot rond wapenschild van Haarlem met ter weerszijden 15—73 en zijn verder ingestempeld met het merk van den zilversmid en soms met het wapenschildje van Holland.

GEGEVEN . TOT SOLDIE . BELEGE DEN 11 DEN -
DECEMBER.

Z. Kon. Kab^t.

78 20 Stuivers.

MAILLIET pl. XLIX. 49. p. 188. 6². Z.

79. Derde Velddaalder. Langwerpig vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET. *Suppl.* Pl. 45. 1. p. 134. 1. Z.

*80. Derde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET pl. XLIX. 55. p. 190. 8³. Z.

*81. Derde Velddaalder als de voorgaande, bovendien
nog ingestempeld met het wapenschildje van
Holland.

Verg. MAILLIET pl. XLIX. 55. p. 190 8³. Z.

82. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgeronde hoeken.
MAILLIET pl. XLIX. 58. p. 190. 9². Z.

*83. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET pl. XLIX 62. p. 191. 10². Z.

84. Zesde Velddaalder als de voorgaande, maar op de
keerzijde ingesneden: GEEFT GOD DEN PRIJS....
MAILLIET p. 191. 10³. Z.

C. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin drie sterren.

85.

85. 20 Stuivers. ($\frac{2}{3}$ Velddaalder). Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET. *2me Suppl.* Pl. E. No. 1. p. 278. 1. Z.

86. 15 Stuivers. Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLIX. 50. p. 188. 7. Z.

87. 15 Stuivers. Als de voorgaande, bovendien nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

Verg. MAILLIET pl. XLIX. 50. p. 188. 7. Z.

88. Derde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLIX. 53. p. 189. 8. Z.

- *89. Derde Velddaalder. Als de voorgaande, echter het schildje anders van vorm en nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

MAILLIET pl. XLIX. 54. p. 189. 8². Z.

D. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een lelie.

90. 20 Stuivers. ($\frac{2}{3}$ Velddaalder). Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLIX. 48. p. 188. 6. Z.

- *91. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken. Ingestempeld met twee wapenschildjes, een met ledig veld, een met een lelie.

MAILLIET pl. XLIX. 59. p. 190. 9³. Z. Kon. Kab^t.

- *92. Zesde Velddaalder als de voorgaande, echter zonder het eerste wapenschildje.

Verg. MAILLIET pl. XLIX. 59. p. 190. 9³. Z.

E. Ingestempeld met een wapenschildje waarin een wereldbol.

93. Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLVIII. 45. p. 187. 5². Z. Papier in Kon. Kab^t.

94. Velddaalder. Vierkant. Als de voorgaande. Keerzijde gegraveerd het wapen der stad, daaronder:
URBS HAARLEM, eene versiering en de spreuk:
VINCIT VIM VIRTVS.
MAILLIET p. 187. 5³. Z.
- *95. Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
Nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
v. LOON I, pag. 163. 2. MAILLIET pl. XLVIII. 46.
p. 188. 5⁴. Z.
96. Velddaalder van 30 stuivers als de voorgaande.
Aan de voorzijde gegraveerd: + AN 1573 +
HAERLEM * IS * OVER * GHEGAEN * VAN * HONGER *
OP * SINT * MARGRIETEN * DACH. Aan de keerzijde
afbeelding van de belegerde stad en hare
omstreken.
Cat. KEER (1858). p. 143. No. 2921. Z. Met oog.
97. Velddaalder van 30 stuivers als de voorgaande.
Op de keerzijde gegraveerd: DEN 11 DECEMBRIS
AN^o 1572 IST LEGER VOOR HAERLEM GHECOME EN
DEN 13 IVLY^o AN^o 73 IS DIE STAT IN HANDE VAN
DON FREDRICKO GELEVERT . OP HAERLEM SYN
GHESCHOTEN 10402 SCHOTEN.
Cat. KEER (1858) p. 143. No. 2923. Z.
98. 10 Stuivers ($\frac{1}{3}$ Velddaalder). Vierkant met afgesneden hoeken.
MAILLIET pl. XLIX. 51. p. 189. 7². Z.
99. 10 Stuiver ($\frac{1}{3}$ Velddaalder). Als de voorgaande,
maar nog ingestempeld met het wapenschildje
van Holland.
Verg. MAILLIET pl. XLIX. 51. p. 189. 7². Z.

100. Derde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
 MAILLIET pl. XLIX. 56. p. 190. 8⁴. Z. Kon. Kab^t.
 Leder in verzameling v. SYPESTEYN.
- *101. Derde Velddaalder. Als de voorgaande, maar rond, het wapen van Haarlem langwerpig, doch iets kleiner, de wereldbol groter, niet in een schildje maar in een ovaal.
 Verg. MAILLIET pl. XLIX. 55. p. 190. 8³. Leder.
- *102. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
 MAILLIET pl. XLIX. 60. p. 191. 9⁴. Z.
- *103. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.
 MAILLIET pl. XLIX. 63. p. 191. 10⁴. Z.
104. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken. Het wapen van Haarlem langwerpig van vorm.
 MAILLIET pl. XLIX. 65. p. 192. 10⁶. Z.
105. Zesde Velddaalder als de voorgaande, bovendien ingestempeld met het wapenschildje van Holland.
 MAILLIET pl. XLIX. 66. p. 192. 10⁷. Z. Kon. Kab^t.
 Valsch.
- F. Ingestempeld met een wapenschildje, waarin een doodshoofd.
106. Velddaalder. Vierkant. Nog ingestempeld met het wapenschildje van Holland. Om den rand gegraveerd: *Haarlem is overgegaan van Hongersnood den 13 Julius A^o. 1573. Keerzijde: de stad Haerlem, rondom: op Haerlem is geschooten 10402 Schooten.*
 Cat. VAN SYPESTEYN (Haarlem 1745). 372. Z.

- *107. Zesde Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLIX. 64. p. 192. 10⁵. Z. Kon. Kab^t.

G. Ingestempeld met twee wapenschildjes: Wereldbol en doods-
hoofd.

- *108. Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.

MAILLIET pl. XLVIII. 47. p. 188. 5⁵. Z. Kon. Kab^t.

H. Ingestempeld met twee wapenschildjes: Wereldbol en drie
sterren.

- *109. 15 Stuivers. Vierkant met afgesneden hoeken.

Nog ingestempeld met het wapenschildje van
Holland.

MAILLIET pl. XLIX. 52. p. 189. 7³. Z.

- *110. Achtste Velddaalder. Vierkant met afgesneden hoeken.

Verg. MAILLIET pl. XLIX. 63. Z. Kon. Kab^t.

111. Noodmunt. Eenzijdig, met het wapen van Haarlem.

v. LOON I, pag. 161. 5. MAILLIET pl. XLVIII. 43.
p. 187. 4. Z.

112. Noodmunt als de voorgaande, de keerzijde inge-
stempeld met H.

Verg. v. LOON I, pag. 161. 5. MAILLIET pl. XLVIII.
43. p. 184. 4. Lood. Kon. Kab^t.

113. Gedachtenispenning aan het beleg. Voorzijde het
wapen der stad, keerzijde binnen een krans:

VINCIT - VIM - VIRTVS.

v. LOON I, p. 163. 4. MAILLIET pl. L. 67. pag. 192.
11. Z. en Koper.

- *114. Dezelfde penning, in details afwijkende. Voorzijde: DES * CONINCK MACHT * EN HEEFT MIN NIET * BEDWON-GEN. Keerzijde: DAN * DOER * DEN * HONGHER * BEN * ICK - VERSLONNE.
Verg. v. LOON I, p. 163. 4. MAILLIET pl. L. 67. p. 192. 11.
115. Soldijpenning.
v. LOON I, p. 166. MAILLIET pl. L. 68. p. 192. 12. Z. Kon. Kabt.
- *116. Soldijpenning. Andere stempel dan de voorgaande, met: DOEN.
Verg. v. LOON I, p. 166. MAILLIET pl. L. 68 p. 192. 12. Tin.
- *117. Soldijpenning. Grooter stempel dan de voorgaande. 33 mM.
Verg. v. LOON I, p. 166. MAILLIET pl. L. 68. p. 192. 12. Z.
- De „soldijpenningen” Nos 115—117 zijn in later tijd gemaakt, hetgeen ook blijkt uit een koperen exemplaar, voorkomende in den cat. der verzameling MUNNICKS VAN CLEEFF (Jan. 1862) p. 4. No. 64, dat geslagen was op een legpenning van FILIPS IV. Het zilveren exemplaar No. 117 is geslagen op een halven kroon van Engeland van Koning WILLEM III, ook 't exemplaar in 't Kon. Kabt is klaarblijkelijk op een andere munt geslagen.
- *118. Gedachtenispenning aan het beleg, vervaardigd van een Haarlemsche noodmunt.
v. LOON I, p. 165. MAILLIET pl. 50. 69. p. 193. 13. Z. Kon. Kabt.
119. Gedachtenispenning aan het beleg. Unieke gouden penning, in den Cat. VAN SYPESTEYN (Haarlem 1745) No. 385 aldus beschreven: «VICIT VIM VIRTVS. In een cierlijk comportedement het wapen

van Haarlem. .Rs. SOLI DEO GLORIA 1573, een zittende Leeuw in de Hollandsche tuijn, houdende in de rechterpoot een vaandel en in de linker het wapen van Willem de I Prins van Orange gekroond en met de Ridderorder van 't gulden vlies omhangen. Waarschijnlijk op een notabele en voordeelige uitval door die van Haarlem gedaan, mogelijk op die van den 25 Maart 1573 geslagen, diergelijke werd in geen penningkassen gevonden, nog is bij eenige schrijver bekend. Goud. 5 E (fl. 30).»

Afgebeeld in de *Revue de la Numismatique belge* 1872. pl. f. No. 26, p. 360-362. DUGNOLLE 2610. G. 32 mM.

120. Begrafenispenning van JAN PIETERSZ. DEYMA. Noodmunt van Haarlem van 30 stuivers als MAILLIET pl. XLVII. 14 met op de keerzijde gegraveerd een lijkbaar, waaronder: IN FINE - CANITVR. LAVS - Jan pietersz. Deyma - proulandt meester - int beleg van - Haerlem.

LE FRANCQ VAN BERKHEY. *Natuurlijke Historie van Holland*. Amst. 1776. deel III. 3de stuk. pl. XII. p. 1915. *Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde*. 1909. p. 259. Z. Met oog en ring. Kon. Kab^t.

Wegens de uitputting zijner krijgskas en ter bestrijding van de uitgaven van nieuwe troepen voor het beleg van Haarlem maakte Prins WILLEM VAN ORANJE, bij resolutie van 7 Febr. 1573 bekend, dat de door hem uit te geven munten zouden worden ingestempeld met het wapen van Holland of Zeeland. Deze zouden

gedurende een jaar $\frac{1}{7}$ in koers verhoogd zijn.
Wij vermelden slechts eenige der voornaamste typen. ¹⁾

A. Ingestempeld met het wapenschildje van Holland.

121.

121. Gouden Reaal van Gelderland van FILIPS II, als
v d. Chijs pl. XXIV. 1. G.
122. Cruzado van Portugal van JOAO III (1521-1557).
Cat. STEPHANIK pl. XVI. 6972. G. Verzameling
PILAEER te Leiden.
123. Filipsdaalder van Gelderland van 1557.
MAILLIET. *Suppl.* pl. 46. 2. pag. 137. 1². Z.
124. Vijfde Filipsdaalder van Gelderland van 1564.
MAILLIET. *Suppl.* pl. 46. 4. p. 137. 3. Z.
125. Tiende Filipsdaalder van Brabant te Antwerpen
geslagen.
MAILLIET. *Suppl.* pl. 46. 5. p. 137. 4. Z.
126. Filipsdaalder van Brabant van 1573 te Maastricht
geslagen.
v. LOON I, p. 164. 1. MAILLIET pl. LI. 2. p. 198. 2. Z.
127. Halve Filipsdaalder van Vlaanderen van 1562.
v. LOON I, p. 164. 2 MAILLIET pl. LI. 3. p. 198. 3. Z.

¹⁾ De catalogus der verzameling JOH. W. STEPHANIK (1904) en de catalogi der veilingen van noodmunten te Amsterdam in Dec. 1911 en Maart 1913 gehouden, beschrijven nog verschillende munten met instempelingen.

128. Tiende Filipsdaalder van Brabant van 1562 te Antwerpen geslagen.
 MAILLIET pl. LII. 5. p. 198. 5. Z.
129. Vierde Bourgondische Kruisrijksdaalder van 1567 te Antwerpen geslagen.
 v. LOON I, p. 164. 4. MAILLIET pl. LII. 6. p. 198. 6. Z.
130. Reaal van Spanje van FERDINAND V en ISABELLA.
 MAILLIET pl. LII. 7. p. 197. 7. Z.
131. Teston van FRANS I, Koning van Frankrijk.
 (1515—1547).
 MAILLIET pl. LII. 8. p. 199. 8. Z.

132.

132. Vierde Bourgondische Kruisrijksdaalder van Brabant van 1570, als DE WITTE 740. Z.
133. Thaler van Gulik, Kleef en Berg van Hertog WILLEM V van 1568, als REIMMANN 4139. Z.

134.

135.

134. Thaler van de stad Lübeck van 1568, als REIMMANN 6815. Z.

135. Thaler van Saksen-Weimar van 1567 van hertog JOHANN WILHELM van 1567, als MADAI 5472. Z.

B. Ingestempeld met het wapenschildje van Zeeland.

136. Halve gouden Reaal van FILIPS II. Ingestempeld met een vierkant wapenschildje van Zeeland. ¹⁾

MAILLIET pl. LI. 1. p. 197. 1. G.

137. Halve Filipsdaalder van Gelderland van 1564, ingestempeld met een vierkant wapenschildje van Zeeland. ¹⁾

MAILLIET. *Suppl.* pl. 46. 3. p. 137. 2. Z.

138. Filipsdaalder van Brabant van 1572 te Antwerpen geslagen, ingestempeld met een ovaal wapenschildje van Zeeland. ²⁾

MAILLIET. *Suppl.* pl. 46. 1. p. 137. 1. Z.

139. Vijfde Filipsdaalder van Vlaanderen van 1564, ingestempeld met een ovaal wapenschildje van Zeeland. ²⁾

V. LOON I, p. 164. 3. MAILLIET pl. LI. 4. pag. 198. 4. Z.

1575.

140. Portretpenning van ADRIANUS JUNIUS, geboren te Hoorn 1512, geneesheer te Haarlem, waar hij ook rector der Latijnsche School was, overleden te Arnemuiden in 1574 of 1575.

Ongeveer 1820 door J. H. SIMON vervaardigd.

DUISBURG p. 177. 476. Br.

1580.

141. Portret van CATHARINA DECKER, weduwe van W. SCHOLIER te Haarlem of van KENAU SIMONSD.

¹⁾ Te Middelburg ingestempeld.

²⁾ Te Zierikzée ingestempeld.

HASSELAER. Door HENDRIK GOLTZIUS. Naar voren gewend borstbeeld met omschrift: In lieden geduldich. ÆTATIS SVÆ 30. A. 1580. H. Goltzius fecit. Gegraveerd, denkelijk op een zilveren plaat.

De penning zelf is niet meer bekend, afdrukken er van, die natuurlijk voorstelling en omschriften in spiegelbeeld vertoonen, worden beschreven bij BARTSCH ¹⁾ No. 191. De beroemde graveur HENDRIK GOLTZIUS werd te Mulbracht, bij Venlo in 1558 geboren, en overleed te Haarlem in 1616.

141.

142. Portret van GYSBRECHT JACOBSZ. VAN DUVENVOORDE, burgemeester van Haarlem. Door HENDRIK GOLTZIUS.

Naar voren gewend borstbeeld met omschrift: MODERATA DURANT. aet. 32. 1580.

Eenzijdig gegraveerd zilveren plaatje. Cat. FRED. MULLER en Co. (April 1906) No. 1476. Verz. wijlen Jhr. Mr. V. DE STUERS.

Ook van dit plaatje komen evenals van No. 141 afdrukken voor met portret en omschrift in spiegelbeeld. BARTSCH. 200.

¹⁾ A. BARTSCH. *Le peintre graveur*. Vienne 1803—1821. 21 dln.

143.

1581.

143. Portret van C. VAN DER SPRONCK te Haarlem.
door HENDRIK GOLTZIUS.

Naar voren gewend borstbeeld, met omschrift:
AMOVZ LE TANS SE PAS. C. v. der Spronck. Aº. 81.
H. Goltz. fc. Gegraveerd, denkelijk op een zilveren
plaat.

De penning zelf is niet meer bekend, afdrukken er
van, die natuurlijk voorstelling en omschriften in spiegel-
beeld vertoonen, worden beschreven bij BARTSCH. 185.

1583.

144. Portret van ERASMUS VOLLESENS of van J. DIRKSZ.
SCHATTER. Door HENDRIK GOLTZIUS.

Naar voren gewend borstbeeld met omschrift:

VERTV VRAY HONNEVR . ÆTAT . SVÆ XXIII . H.
GOLTZIUS ft. A°. 1583.

Z. Rijks Museum te Amsterdam.

Ook van dit plaatje komen afdrukken voor met portret
en omschrift in spiegelbeeld. BARTSCH 198.

144.

1586.

- *145. Eenzijdig gegraveerde gouden penningplaat met
borstbeeld van den Graaf van LEICESTER. Door
HENDRIK GOLTZIUS.

FRANKS I, p. 134. 90.

Galvanoplastische reproductie in het British
Museum te Londen en in de verzameling v.
SYPESTEYN. Het origineel, van goud, verbrandde.

(1600).

- *146. Penning, waarschijnlijk zinspelende op het droog-
maken van het Haarlemmermeer.
Voorzijde: Een waterplas, waarop een schuit met

visschers, en land in het verschieft. Keerzijde:
een landman, die den grond omspit en een
waterplas op den achtergrond.

Geheel gegraveerd, in gewerkten rand met oog
en ring. Zilver. 65 mM.

In 1884 nabij Haarlem opgegraven.

1604.

147. Aanmaning tot eensgezindheid, zinspelende op
de geschillen tusschen Haarlem ter eene en
Leiden en Amsterdam ter andere zijde over
den Overtoom aan de Kostverloren Wetering.
v. LOON II, p. 11. DUGNIOLLE 3571. K.

148. Gedenkpenning bij dezelfde gebeurtenis. Met
muntteeken van C. WIJNTGES te Hoorn.
Verg. v. LOON II, p. 11. Cat. *Kon. Penning-
kabinet* I. pl. VI. No. 468. Z.

1621.

- *149. 26 September 50-jarig huwelijk van MAARTEN
RUYCHAUVER, burgemeester van Haarlem en
ALIJD VAN DER LAAN.

DIRKS *Repert.* I. 876. Z.

MARTEN R. geb. 1540 † 25 Dec. 1626, zoon van Mr.
WILLEM JACOBZ. R. en GUERTE PAUWELSDOCHTER VAN
OUTSCHOOTEN. ALID VAN DER LAEN geb. 1542 † 20 Sept.
1626, dochter van CLAES v. D. LAEN, burgemeester van
Haarlem en ANNA ALLERTSDR. BOELEN. Zij huwden
28 Oct. 1570 en vierden het feest 26 Sept. 1621.

1622—1623.

150. 27 September. Vertrek der Haarlemsche schutters
ter bezetting van Hasselt.

v. LOON II, p. 147. 1. Z. Verz. TEYLER.

Met de namen der kapiteins OLICAN en VAN DER CAMER.

151. Op dezelfde gebeurtenis. Voorzijde met * 1623 *.
Keerzijde: * GODT * WIL * ONS * BRENGEN *
INT * EEWICH * VERBLYDEN. Onder de voor-
stelling: * ANNO * 16ZZ * - DEN * 27 *
SEPT - * EMBER * - (bloem).
Verg. v. LOON II, p. 147. 1. Z. Kon. Kab^l. Geslagen.
152. Op dezelfde gebeurtenis. Voorzijde met * 1623 *.
Keerzijde: * GODT * WIL * ONS * BRENGEN *
INT * EEWICH * VERBLYDEN. Onder de voor-
stelling: * ANNO * 16ZZ * - DEN . 27 . SEPT -
EMBER * . - (bloem).
Verg. v. LOON II, p. 147. 1. Z. geslagen. 50 mM.
- *153. Op dezelfde gebeurtenis. Met 1623. De wapens
op de keerzijde lager geplaatst.
Verg. v. LOON II, p. 147. 1. Z. Met omgewerkten
rand en ring.
154. Dezelfde penning, doch gedreven.
Verg. v. LOON II, p. 147. 1. Z.
155. Op dezelfde gebeurtenis.
v. LOON II, p. 147. 2.
Met de namen van JAN DE WAAL, kapitein, THOMAS
HARKSZOON, luitenant B. F. M. korporaal, G. S. rotmeester.
156. Op dezelfde gebeurtenis. Voorzijde met een
schildje vóór CAPITEIN en met * 1623 * in de
afsnede. Keerzijde met: * ANNO * 16ZZ * -
DEN * 18 * OCTO - * * BER * - (bloem).
Verg. v. LOON II, p. 147. 2. Cat. TEYLER. p. 25. Z.
157. Op dezelfde gebeurtenis.
v. LOON II, p. 148.
158. Op dezelfde gebeurtenis, maar de voorstellingen
op beide zijden juist in omgekeerde richting

als bij v. LOON, de omschriften luiden: ALS T
HAARLEMS VOLK NA HASSEL GAAT EN: DEN VYAND
BERGEN FLVX VERLAAT.

Verg. v. LOON II, pag. 148. DIRKS. *Repert* II. 884.
Z. en K. Kon. Kab^t.

159.

*159. Op dezelfde gebeurtenis. Voorstellingen als op
den voorgaanden penning, maar de omschriften
luiden: Cappeteyn oudewaech nae Hassel 1622
den 18 October en Den 19 . October 1622 op
camper sant gestrant.

Verg. v. LOON II, p. 148 en DIRKS. *Repert*. I. 884. Z.

1630.

160. Gedachtenispenning op de overwinningen van
FREDERIK HENDRIK geschonken aan JAN ADRI-
AANSE LEEGHWATER.

Dit is denkelijk de penning bij v. LOON II, p. 193.
1. afgebeeld.

1638.

161. Komst van de koningin-moeder van Frankrijk
MARIA DE MEDICIS in Holland (en te Haarlem).
Door G. DUPRÉ.

v. LOON II, p. 244. Br.

Te Haarlem werd zij op een eerepoort, als eene andere
RHEA, moeder der Goden, voorgesteld in dezelfde gedaante
en met dezelfde bijgestelde spreuk als op den penning.

1640.

162. Portretpenning van HENRICUS VROOM, zeeschilder,
geboren te Haarlem 1566, aldaar overleden 1640.
Ongeveer 1820 door J. H. SIMON vervaardigd. Br.

1650.

163. Aanslag op Amsterdam door Prins WILLEM II
en vervoeren der zes gevangen heeren naar
Loevestein.

v. LOON II, p. 345. 1. Z. Kon. Kabt. Verz. TEYLER.
Een gouden exemplaar, vermeld in *Cat. Kon.
Penningkabinet* I. 779 werd bij den diefstal
in Dec. 1914 gestolen.

De namen der gevangenen waren: voor Haarlem: DE
WAELE en RUYL, voor Delft: DUYST VAN VOORHOUT, voor
Dordrecht: DE WITT, voor Hoorn: KEYZER, voor Medem-
blik: STELLINGWERF.

164. Op dezelfde gebeurtenis, tevens zinspelende op
den dood van Prins WILLEM II. Geheel ge-
graveerd.

v. LOON II, p. 350. 1. Z.

165. Op dezelfde gebeurtenis als de voorgaande, maar
met kleine variatiën in de omschriften met:
te lieff had voor sich self (in plaats van te

lief had voor sich selfs), verder met: dees heeft het land behoet door sijn sterven 6 Novemb. en heeft het door 't swaert behoet voor rampen en bederven.

Verg. v. LOON II, p. 350. 1. DIRKS. *Repert.* I. 1170.*
Z. Rijks Museum Amsterdam.

166. Op dezelfde gebeurtenis. Geheel gegraveerd.

Voorzijde als v. LOON II, p. 350 (voorz.). Keerzijde: Voorstelling als v. LOON II, p. 345. 1 (keerz.). De omschriften als v. LOON II, p. 350, maar anders geplaatst. Onder de voorstelling: Afgetrocken den 4 Aügüstij — 1650. Boven aan in een schild: Godt heeft ons bewaert. Als omschrift, in twee regels, het volgende versje: Nu Rust dien Prins die 't Vrije Neederlandt, — Te lief had voor sich self. Sijn Vaders Rechterhandt — Heeft het door 't Swaert behoet voor Rampen en bederven, — Dees heeft het lant behoet Voor Rampen door Sijn Sterven. Onderaan, de versregels scheidend, een cartouche met doodshoofd en doodsbeenderen.

Verg. v. LOON II, p. 350. Cat. *Kon. Penningkabinet* II. 786 Z.

167. Op dezelfde gebeurtenis. Voorzijde: Voorstelling als v. LOON II, p. 350 (Keerz.) maar geheel afwijkend in de details, en zonder: Verkragting van Hollandt. De omschriften luiden, in de wolken: God Heeft — ons bewaerd — 30 July Belegerd — 4 Aügüstij ver: — laten. Beneden op het lint een doodskop, waarop vogel met palmtak (vrededuij). Het versje luidt: Hier rust den Vromen Helt, die 't vreije Neder-

lant, — Zoo lief had als zich zelf. Zijn Vaders rechterhand, — Behoed' het door het Swaert van allerley bederven, — Maar dese het bevrijt van Rampen door zijn sterven.

Keerzijde: Gezicht op de beide blokhuizen aan den Buiten-Amstel, en op Amsterdam. In het veld, op een door twee engelen gedragen cartouche: Ons Hert, en — Hand, — Ist voor 't Land.

Verg. DIRKS. *Repert.* II. 1168. Cat. *Kon. Penningkabinet* II. pl. IX. 787. Z.

168. Spotpenning op dezelfde gebeurtenis. Voorzijde: Het wapen van Amsterdam hangende aan een speer, waarboven twee uit de wolken gestoken elkaar drukkende handen en de vrijheidshoed. De hoed wordt beschenen door een hemellicht, waarin: Godes Onverdiende Ghenade. Ter weerszijden van den hoed: 30 Julij - A°. 1650. Op den voorgrond het Y en de aanrukkende troepen van Prins WILLEM II. Keerzijde: Prins WILLEM II, als SEXTUS TARQUINIUS, vertreedt het wapenschild van Holland en de hoofden van DE WITT, DE WAEL, RUYL, DUYST, KEYSER en STELLINGWERF. De Prins houdt in de rechterhand de bevelhebbersstaf, en leunt met de linker op het wapenschild van Oranje. Ter weerszijden: A°. 1650 Julij 30 - Sextus Tarquinius. Boven hem komen uit wolken drie stralen, waarop: Stoutichheijt, Schijn van Godesdienst, Staetsucht.

Geheel gegraveerd. Z. 51 × 53 mM. Stedelijk museum van Amsterdam.

1651.

169. 29 October. 60-jarig huwelijk van FRANCHOIS VAN HUELE en MARGRIETA VAN DER MEER, te Haarlem gehuwd 29 Oct. 1591. DIRKS. *Repert.* I. 682*. Suppl. Cat. Kon. Penningkabinet I. pl. XI. 804. Zilververguld.

1657.

170. Nieuw gemaakte trekvaart van Haarlem, door de duinen naar de Noordwijker brug en zoo door de oude vaart naar Leiden, terwijl ook een weg langs de vaart werd aangelegd.

Op de voorzijde het wapen van Haarlem, op de keerzijde een breede eikenkrans, waarop de wapens van de vier regeerende burgemeesters en op een door den krans gevlochten lint hunne namen: (JAN) LOO, (CORNELIS) GULDEWAGEN, (MATTHIJS) STEIJN en (JACOB) DRUYVESTEIJN. Binnen den krans een 11 regelig opschrift met de namen der gemachtigden der stad Haarlem bij de opening n.l. HUYG en JAN STEYN, CORNELIS GULDEWAGEN, GAAF FABRITIUS, MATTHYS STEYN en FRANS WOUTERS.

v. LOON II, p. 421. Z.

Deze penning is eerst in 1659 geslagen.

1662.

171. 27 April. Verbond tusschen Nederland en Engeland gesloten. Jhr. C. A. VAN SYPESTEYN, die de tijding van het sluiten van dit verbond reeds 30 April aan de Algemeene Staten bracht, ontving daarvoor, blijkens resolutie van 30 April

een «gouden ketting met eene medaille, ter waarde van 100 zilveren ducaton».

Zie v. LOON II, p. 496, die ten onrechte vermeldt, dat hij vereerd werd met 300 ducaton.

- *172. Eenzijdige penning met de wapens van VAN SYPESTEYN en VAN DER HORN.

Tin. Geslagen.

Mr. CORNELIS ASCANIUS VAN SYPESTEYN, Heer van SYPESTEYN en HILLEGOM, Wagenmeester-Generaal der Vereenigde Nederlanden, geb. te Haarlem 1638, overleden te Gorinchem 7 Juni 1673, huwt te Haarlem 19 Sept. 1662 MARIA VAN DER HORN, geb. te Haarlem 26 Aug. 1639, overleden te Oud-Beierland 10 Maart 1704. Beiden liggen te Hillegom begraven.

173.

1667.

- *173. 4 September. Overlijden te Haarlem van JAN BOCXHOORN.

Voorzijde: Gelauwerd doodshoofd, waarboven

een gevleugelde zandlooper, rustende op twee kruiselings geplaatste doodsbeenderen. Achter het doodshoofd twee kruiselings geplaatste zeisen, er onder een door korenaren omgeven cartouche, waarop gegraveerd: De Doot is - een inganck - ten Leven. In het veld slingert zich een lint, waarop gegraveerd: Salich sijn de Dooden die In den Heere Stervē Want sijn Rusten van harē Arbeyt. Omschrift: * Indien de Rechtveerdige nauwelicks Saligh en wort waer sal de Godtloose ende Sondaer verschijnen. 1. Petri . 4 . ve . 18. Keerzijde: Schild, met ter weerszijden een engeltje, dat een uitgebluschten fakkel draagt, achter het schild de dood met zeis en fakkel. Op het schild gegraveerd: Gedachtenisse van - IAN BOCXHOORN - Gestorūen den 4 van - Herfstmaent in - Haarlem Oūt 29 - Iaren 2 maente - 30 Dagen - 1667. Op de drie laatste regels nog het familiewapen: een bok tegen een boom opstaande, het opschrift scheidende. Op den rand het meester-teeken van WOUTER MULLER te Amsterdam. ¹⁾ Cat. EKAMA (1891) No. 1235. Z. 62 × 55 mM.

1682.

174. 12 November. Overlijden van JOHANNES WILKENS, Luthersch predikant te Haarlem. Ovale gedreven penning.

Cat. MUNNICKS VAN CLEEFF (1861). 2053. Dirks. *Repertorium* II. 2453. Z. 56 × 68 mM.

Dezen penning heb ik niet kunnen opsporen, vermoedelijk bestaat hij niet, en is de penning bedoeld op het over-

¹⁾ Zie: *Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde* 1910. p. 229.

lijden van JOHANNES WILKENS op 22 April 1696, zie No. 184 van deze lijst.

1683.

175. Het jaagpad langs het kanaal «de Zijl» door de regeering van Leiden gemaakt. Door J. SMELTZING. Met I. S. op den wereldbol.
v. LOON III, p. 302. Z.

1688.

176. Dubbele vroedschapspenning, in 1688 door DANIEL DRAPPENTIER vervaardigd, geslagen aan de Munt te Dordrecht door den muntmeester MATTHEUS SONNEMANS.
v. LOON I, p. 160. I. *Jaarboek voor Munt- en Penningkunde* 1915. p. 185.
Goud in Cat. VAN SYPESTEYN (1745) No. 2132. en Zilver.
177. Dezelfde penning op dubbele zwaarte geslagen.
Goud in Cat. VAN SYPESTEYN (1745). p. 363. No. 30.
178. Enkele vroedschapspenning in 1688 door DANIEL DRAPPENTIER vervaardigd, geslagen aan de Munt te Dordrecht door den muntmeester MATTHEUS SONNEMANS.
v. LOON I, p. 160. 2. *Jaarboek voor Munt- en Penningkunde* 1915. p. 185
Goud in Cat. VAN SYPESTEYN (1745) No. 2129 en Zilver.
- *179. Dezelfde vroedschapspenning, in breeden gladden rand.
Verg. v. LOON I, p. 160. 2. Z. 50 mM.
180. Koperen plaatje, waarop in spiegelbeeld zeer fraai gegraveerd de keerzijde van den dubbelen vroedschapspenning.
Verg. v. LOON I, p. 160. I. Kon. Kab^t.

1692.

- *181. Prijspenning van het Medisch Pharmaceutisch College te Haarlem.

Voorzijde: Zittende vrouw, naar links gewend, een slang vertredende, in de rechterhand een opengeslagen boek houdende, steunt met den linkerarm op een kolom, waartegen het wapenschild van Haarlem is aangebracht, achter haar een distilleerkolf, op den achtergrond de tempel van ESCULAAP en eenige knielende personen. Omschrift: CONSILIO ET ARTE. In de afsnede: COLL . MED . PHARMACEUT - INSTIT. HARLEMI - BACKER . DRUYVESTeyN . DICKS - COSS. - MDCLXXXII. Keerzijde: Lauwerkrans, waarbinnen plaats om den naam van den bekroonde te graveeren.

Tin 48 mM.

1695.

182. Begrafenispenning van JOHANNES CAMPHUYS, Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, geb. te Haarlem 18 Juli 1634, overleden te Batavia 18 Juli 1695. Penning aan de dragers van zijn lijk vereerd, te Batavia vervaardigd.

v. LOON IV, p. 155. *de Navorscher* 1886. p. 113.

Z. 95 mM. Mus. Bataviaasch Genootschap te Batavia.

183. Begrafenispenning als de voorgaande, doch kleiner. DIRKS. *Repertorium* II. 2410. Cat. v. ORDEN (1854) No. 2398. Cat SALM (1864) No. 1831. Komt ook voor aan een gouden keten hangend.

1696.

- *184. 22 April. Overlijden van JOHANNES WILKENS, Luthersch predikant te Haarlem, overleden tijdens de bediening van het H. avondmaal, begraven 27 April.

DIRKS. *Repert.* II. 2453. Z.

JOHANNES WILKENS, zoon van Joost W. uit Bremen en SYBILLA VERWERS uit Essen (zijn tweede vrouw), die in Nov. 1653 te Rotterdam huwden. Hij werd geboren te Rotterdam 12 Dec. 1661, was predikant te Haarlem van 12 Nov. 1684 tot 22 April 1696. Hij huwde in Aug. 1687 met CATHARINA VAN BRAAKEL, uit Rotterdam geboortig.

(1700).

- *185. Ovaal plaatje met het wapen van de familie DRUYVESTEIN te Haarlem. Z.

1705.

- *186. PETRUS KODDE, aartsbisschop van Sebaste en apostolisch vicaris in de Nederlanden door de Staten beschermd.

v. LOON IV, pag. 419. G. Z. Kon. Kab^t. Z. Verz. TEYLER.

Hij werd geboren te Amsterdam 27 Dec. 1648, en overleed 18 Dec. 1710. Haarlem was een der hoofdzetels van het verzet tegen Rome in deze zaak.

187. Dezelfde penning, met kleiner borstbeeld.

Cat. v. DUREN (1865) No. 1929. Z.

188. Dezelfde penning als No. 186, maar het omschrift op de voorzijde boven de muts doorlopende. Proefslag in tin.

Cat. Kon. Penningkabinet II. No. 2093.

(± 1720).

189. Prijspen van de Latijnsche school te Haarlem.
Zie een dergelijke voor Amsterdam afgebeeld
in *Vervolg van LOON* 29.
Cat. JER. DE VRIES (1884) 1522. DIRKS *Repert.*
III. 200. Z.

1726.

- *190. 3 April. Overlijden van JACOBUS DE KEMPENAER,
predikant te 's-Gravenhage.
DIRKS. *Repert.* III. 349.
Ingestempeld met drie keurstempels: wapen van
den Haag, jaarletter D en meesterteeke n t s
als monogram.
Z. Kon. Kab^t.
JACOBUS DE KEMPENAER werd geboren te Amsterdam
5 Sept. 1666, zoon van HENDRIK DE K. en GEERTRUIDA
VAN DER WAIJEN. Den 6 Aug. 1697 uit Bolsward naar
Haarlem beroepen, vertrok hij van daar in April 1706
naar 's-Gravenhage.

1731.

191. 6 Juni. 25-jarig huwelijk van HARMANUS KOSTER
en CLASINA POST en huwelijk van IZAAK WESTER-
KAPPEL met MARIA KOSTER, gehuwd te Haarlem
6 Juni 1731.
Op den bij die gelegenheid gemaakten penning,
waarvan geen exemplaar mij bekend is, maakte
de dichter LANGENDIJK eene uitlegging in poëzie.
Zie LANGENDIJK. *Gedichten* III. p. 308.

1740.

192. Derde eeuwfeest van de uitvinding der boek-
drukkunst te Haarlem, met het wapen van

- LAURENS JANSZ. KOSTER bij de pers. Door G. MARSHOORN ¹⁾ gedreven.
Vervolg v. LOON 143. BLADES pl. V. 24. JEHNE 10. Z. Met twee sterretjes op den kant ingestempeld Verz. TEYLER.
- *193. Dezelfde penning, zonder het wapen van KOSTER bij de pers. Door G. MARSHOORN gedreven.
 Verg. *Vervolg v. LOON 143. BLADES pl. V. 25. JEHNE 11. Z.* Met twee sterretjes op den kant ingestempeld.
- *194. Als voren door G. MARSHOORN.
Verv. v. LOON 144. BLADES pl. V. 26. JEHNE 12. Z.
- *195. Als voren, met de wapens der vier toen regeerende burgemeesters: PIETER VAN DER CAMER, Mr. JAN VAN DYK, Mr. ANTHONY VAN STYRUM en Mr. CORNELIS ASCANIUS VAN SYPESTEYN. Door M. HOLTZHEY.
Verv. v. LOON 145. BLADES pl. V. 22 JEHNE 8. Z.
- *196. Als voren. Door M. HOLTZHEY.
Verv. v. LOON 146. BLADES pl. V. 23. JEHNE. 9. Z.
- *197. Als voren. Door M. HOLTZHEY. Voorzijde als *Vervolg v. LOON 146.*
 Keerzijde: Jeugdig kind op een wereldbol zittende, een haspel met garen in de hand houdende. Tegen de wereldbol leunt een wagenrad en een hoorn van overvloed. Zonder omschrift.
 DIRKS *Repert.* III. 660. Z.
198. Dezelfde penning, met op het schild gegraveerd: Wilhelmina de Jong, geb. 3 Julij 1696, be-

¹⁾ GERRIT MARSHOORN, geboren in 1708, overleden in 1752, was goudsmid en stempelsnijder te Haarlem. Wij namen óók op de enkele stukken door hem vervaardigd, *niet* op Haarlem betrekking hebbende.

schonke door c d k 1756. In het omschrift is nog ingevuld 60 tusschen de woorden het en jaar, zoodat deze penning aan W. DE JONG vereerd is bij haar zestigsten verjaardag.

Cat. SMIDT VAN GELDER I. 3799. Z.

- *199. Als voren. Door N. VAN SWINDEREN.

Verv. v. LOON 147. BLADES pl. VI. 27. JEHNE 13. Z.

- *200. Als voren. Door N. VAN SWINDEREN, met de wapens van de 4 burgemeesters: PIETER VAN DER CAMER, Mr. JAN VAN DIJK, Mr. ANTHONY VAN STYRUM, Mr. CORNELIUS ASCANIUS VAN SYPESTEYN, van de pensionarissen: Mr. JACOB GILLES en Mr. CORNELIS GERLINGS en dat van den secretaris Mr. DAMAS GULDEWAGEN.

Verv. v. LOON 148. BLADES pl. VI. 28. JEHNE 14. Z.

- *201. Als voren, tevens vroedschapspenning. Verschillende stempels, in zeer kleine details onderling verschillend.

Vervolg v. LOON 149. BLADES pl. XIX. 111. JEHNE 266—268. Goud en Z.

- *202. Als voren Rond eenzijdig medaillon met borstbeeld van L. J. KOSTER. Door G. MARSHOORN. Naar rechts gewend borstbeeld in hoog relief, met ingesneden omschrift: LAUR: JANSZ. KOSTER. HARL. en G. M. F.

Waarschijnlijk het oorspronkelijke model voor den penning *Vervolg* v. LOON 143, in lood afgegoten. Het borstbeeld en omschrift, hoewel grooter, is geheel gelijk aan dat van *Vervolg* v. LOON 143, doch is het borstbeeld naar rechts gewend.

Cat. EKAMA (1891) No. 1240. Lood. 88 mm.

1743.

- *203. 20 Juli. Ter eere van PIETER VAN DER CAMER

voor den twintigsten keer burgemeester van Haarlem. Door M. HOLTZHEY.

Vervolg v. LOON. 182. Z.

Hij werd geboren te Haarlem 8 April 1666. en overleed aldaar, ongehuwd. 3 Sept. 1751. Zijn ouders waren MR. JOHAN v. D. C., Raad en Schepen van Haarlem en MARIA SCHARDINEL.

1747.

- *204. 12 Mei. Gedachtenispenning aan het doortrekken van den Prins te Haarlem, vereerd aan de schutterij. Door G. MARSHOORN.

Verv. v. LOON 249. Goud en Z. Een exemplaar in goud in het Kon. Kabl.

- *205. Dezelfde penning van zilver in filigrain rand met kroon als draagteeken.

DIRKS. *Repert.* III. 994. Z.

- *206. Dezelfde penning van zilver in filigrain rand, als draagteeken. Z.

207. 16 November. Erfstadhouderschap van den Prins van Oranje. Door G. MARSHOORN.

Verv. v. LOON 245. Z. Verz. TEYLER.

- *208. Dezelfde penning van zilver in fraaien gouden filigrain rand met kroon, als draagteeken.

v. SYPESTEYN. *Geschiedkundige verzamelingen I. De Prinsen van Oranje in 's-Gravenhage.* pl. VI. 3. p. 56. 3.

1748.

209. Herdenking van het eeuwfeest van den vrede van Munster. Door G. MARSHOORN.

Verv. v. LOON 271. Z.

210. 18 October. Vrede te Aken gesloten. Door G. MARSHOORN.
 DIRKS *Repert.* III. 1067. Cat. TEYLER pl. XX. 3. Z.
 Kon. Kab^t. Verz. TEYLER.

1752.

211. Op den aanvang van het jaar. Door G. MARSHOORN.
Verv. v. LOON 305. Z. Kon. Kab^t en Verz. TEYLER.
 Verschillende stempels
212. 29 October. 50-Jarig huwelijk van IZAAK ENSCHEDÉ
 en BEERTJE VAN DER LUCHT, te Haarlem gehuwd.
 DIRKS. *Repert.* III. 1214. G. 40 mM.
213. Prijspenning van de Hollandsche Maatschappij
 der Wetenschappen te Haarlem, 21 Mei 1752
 opgericht. Door J. G. HOLTZHEY.
Verv. v. LOON 328.
- Tijdens de Bataafsche republiek (1796—1806) nam de
 Maatschappij den naam van „Bataafsche Maatschappij der
 Wetenschappen” aan, welke naam onder LODEWIJK
 NAPOLEON in 1806 veranderd werd in Koninklijke Maat-
 schappij der Wetenschappen. Na 1810 werd de naam
 Holl. Maatschappij der Wetenschappen weder hersteld.
- *214. Dezelfde prijspenning. Andere stempel, de leeuw
 in het wapen op de keerzijde naar links gewend,
 en de pijlbundel niet zichtbaar, ook in andere
 details afwijkend. Met kantschrift: LAMBERTUS
 BIKKER MEDICINAE DOCTOR. ANNO 1762.
Verg. Verv. v. LOON 328. DIRKS. *Repert.* III.
 1207(3). Cat. TEYLER. p. 115. Z. 56 m.M.
215. Dezelfde penning. Andere stempel. Zonder zon
 boven het beeld der waarheid op de voorzijde.
Verg. Verv. v. LOON 328. Cat. TEYLER. p. 115. Z.

1765.

216. 5 September. Penning vereerd aan de rederijderskamer «Liefde boven al».

De penning door C. Bloc met borstbeeld van Prins MAURITS van 1602, afgebeeld bij v. LOON I. p. 569, l. daaronder hangt een zilveren plaatje, waarop op de voorzijde gegraveerd: vereerd aan de kamer «Liefde boven al» 17 $\frac{2}{5}$ 65, op de keerzijde: door Johannes Roozeboom oud 83 jaaren.

Z. FRANS HALS Museum te Haarlem.

1768.

217. Gegraveerde penning ter eere van L. J. KOSTER en H. JUNIUS.

Voorzijde: Op een voetstuk, waartegen het wapen van KOSTER, het staande beeld van KOSTER, in de rechterhand de drukletter A houdende, en met de linker steunende op een schild, waarop: LAURENTIO - JOANNISF - SCAB - HARLEM - ARTIS TYPOGR. - INVENTORI.

Keerzijde: Op een voetstuk, waartegen het wapen van JUNIUS, het staande beeld van H. JUNIUS, in de rechterhand een boek houdend, met de linker steunende op een schild, waarop: VIRO IMMORTALI - HADR. IVNIO - OB SERVATAM - DE INVENTIONE - ARTIS TYPOGR - HISTORIAE - VERITATEM.

BLADES pl. XI. 65. JEHNE pag. 102. Z. 48 mM. Uniek (Verzameling BLADES).

** De beide op den penning afgebeelde standbeelden zijn in 1768 door JOH. ENSCHEDÉ te Haarlem besteld aan

den Amsterdamschen beeldhouwer A. F. SCHOBENS, ter versiering zijner woning. C. VAN NORDEN maakte er kopergravuren van, waarnaar de penning gegraveerd werd.

- *218. 3 Februari. B. VAN NES, gedurende 50 jaren Schout en Secretaris van Schooten, Akendam, Schoterbos, Schotervliland, Haarlemmerliede en Hofambagt, Secretaris te Tetterode, Aalbertsberg en de Vogelsangh. Door J. G. HOLTZHEY. *Verv. v. LOON* 420. Z.

1772.

219. Overlijden van B. LUERMAN, Pastoor in de St. Jacobskerk te Haarlem. *Dirks. Repert.* IV. 1665. Z.

1775.

220. 22 December. 25-jarig huwelijk van CHRISTIAAN SCHOLTEN en JOHANNA CATHARINA VAN WESEL, baron en baronesse van Haarlem, heer en vrouwe van Aschat, te Amsterdam gevierd. Door J. G. HOLTZHEY. *Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde*, 1896. pl. IV. p. 95. No. 5. Tin, 66 mM. Verz. W. K. F. ZWIERZINA te Leiden.

1778.

221. 15 September. Eerste vergadering van den Oeconomischen Tak der Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem «Praeses Mr. C. A. VAN SYPESTEYN». Door J. G. HOLTZHEY. *Vervolg van LOON* 531. Z. Deze penning is slechts in zilver geslagen; men wilde den voorzitter een gouden afslag aanbieden, welk voorstel evenwel door hem „beleefd en edelmoedig werd afgeslagen”.

Zie C. DE KONING, *Tafereel der stad Haarlem*. III. p. 39.

De Oeconomische Tak der Holl. Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem, opgericht 24 April 1778, verkreeg bij decreet van 10 November 1797 den naam van Nationale Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij; den 25 Maart 1807 dien van Hollandsche Huishoudelijke Maatschappij; in 1814 dien van Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij en in 1835 den naam van Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid.

222. Draagteeken bij die gelegenheid door den voorzitter gedragen.

Vervolg v. LOON, pag. 121.

Z. Rijks Museum. Verzameling VAN GELDER.

Mr. C. A. VAN SYPESTEYN, Heer van Moermont, Renesse en in Noord-Welle, was geboren 13 Maart 1723 en overleed 7 Juli 1783. Hij was van 10 September 1773 tot aan zijn dood regeerend burgemeester van Haarlem, baljuw en Stadhouder van de Leenen van Brederode, enz. Hij was een der oprichters en Voorzitter van den Oeconomischen Tak, na mede stichter van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te zijn geweest.

- *223. Eerepenning van TEYLER's Tweede Genootschap.

Door J. G. HOLTZHEY. Toegekend aan PIETER KIRKERT. - 1808.

Verv. v. LOON 523. Z.

224. Prijспенning als voren, andere stempel van beide zijden met: toegekend aan JAN VAN GILSE (in 1782) ook in de takken en bladeren van den krans op de keerzijde verschillend. Door J. G. HOLTZHEY.

Verg. *Verv. v. LOON* 522. p. 112. noot 1. Z.

225. Eerepenning van TEYLER's Godgeleerd Genootschap te Haarlem. Door J. G. HOLTZHEY. Met toegekent aan - JERONIMO DE BOSCH.

Verv. v. LOON 522. Z.

- *226. Dergelijke prijspenning, met: toegekent aan -
HENDRIK VAN VOORST - V: D: M: TE OOST ZAAAN-
DAM - MDCCLXXXIX. Z.

227. Prijspenning van de «Oeconomische Tak» te
Haarlem. Door J. G. HOLTZHEY.

Verv. v. LOON 532. Z. Kon. Kabt. Tin en verguld
carton.

228. 9 Juli. 25-Jarig huwelijk van Dr. IZAAK BILDERDIJK
en SEBILLA DUIZENDDAALDERS.

Geïnventeerd en geteekend door Mr. WILLEM
BILDERDIJK.

de Navorscher 1883. p. 434. DIRKS. *Repert.* IV.
1808. Z. gedreven.

Dr. IZAAK BILDERDIJK, geb. te Amsterdam 7 Sept. 1720,
overleed aldaar 5 Maart 1798, med. doctor, was als dichter
bekend door zijn politieke sonnetten. Hij huwde te Amster-
dam 9 Juli 1753 SEBILLA DUIZENDDAALDERS, geb. aldaar
1 Aug. 1731, overleden te Amsterdam 15 Mei 1789. Zij
waren de ouders van den beroemden dichter W. BILDER-
DIJK, die den penning ontwierp.

1780.

229. 1780. Prijspenning van de «Oeconomische Tak»
te Haarlem. Door J. H. SCHEPP.

Verv. v. LOON 533. G.

Het exemplaar in *Verv. v. LOON* 533 afgebeeld ten
name van JACOBUS DIJKWELL 1785, een exemplaar in
DIRKS, *Repertorium* IV. 1796 ten name van JOH. LOUYSSSEN
& Zoon te Vlissingen 1781.

1781.

- *230. 4 Februari. Sneuvelen van den Schout bij Nacht
WILLEM CRUL, Heer van Burgst, geboren te
Haarlem 25 Nov. 1721. Door J. G. HOLTZHEY.

Vervolg v. LOON 556. BETTS 581. Z.

231. Portretpenning van denzelfden, door J. H. SIMON omstreeks 1820 vervaardigd.

DIRKS. *Repertorium* IV. 1868. Br.

1784.

- *232. Onderscheidingsteeken voor de gewapende genootschappen in Nederland. Door J. M. LAGEMAN. *Verv. v. LOON* 602. Z.

1785.

- 232^A. 9 Mei. Overlijden te 's-Gravenhage van R. CASTENDIJK, predikant aldaar. Door J. EVERTS. *Vervolg v. LOON* 620. Z. Kon. Kab^t.

CASTENDIJK was van 1756—1759 predikant te Haarlem.

1786.

- *233. 23 Augustus. 25-Jarig huwelijk van ARENT ARENSEN en CATHARINA GROENEWEG, te Haarlem gehuwd en aldaar het feest gevierd. Door J. G. HOLTZHEY.

DIRKS. *Repert.* IV. 2051. Z.

1792.

- *234. 12 Augustus. 50-Jarige predikdienst als leeraar der Luthersche Gemeente te Haarlem van CHRISTIANUS CAROLUS HENRICUS VAN DER AA. Door J. G. HOLTZHEY.

Verv. v. LOON 806. Z.

1793.

- *235. Penning van het Haarlemsche vrijcorps «Pro Patria».

Voorzijde: Adelaar met uitgespreide vleugels met

PRO ^{Haarlem}₁₇₉₃ PATRIA.

Keerzijde: Springende bommen en de letters
I. K. H. in rand.

Roodkoper. 45 mM. gegraveerd.

1795.

236. Assignaat van een livre, 9 stuiver, door de stad Haarlem uitgegeven. Het wapen van Haarlem, ter weerszijden: Une Livre - 9 Stuivers. Daaronder:

Vrijheid, Gelijkheid, Broederschap.

De Toonder deezes, een Fransch Militair heeft vrijheid, om Spijs of Drank en kleine Noodwendigheden te koopen, voor *une* Livre, of *negen* Stuivers Hollands.

Uit naam der Municipaliteit

Haarlem,

W. VAN SYPESTEYN.

1795.

Het eerste Jaar der Bataafsche Vrijheid.

Papier. Kon. Kab^t. FRANS HALS Museum te Haarlem.

237. Dergelijke assignaat van X. sols - 4½ stuiver.

Papier. Kon. Kab^t. FRANS HALS Museum te Haarlem.

238. Dergelijke assignaat van cinq sols. - 2¼ stuiver.

Papier. Kon. Kab^t. FRANS HALS Museum te Haarlem.

1796.

239. Prijspenning der Bataafsche Maatschappij der Wetenschappen (1796—1810).

Verg. *Vervolg* v. LOON 328. Met HAERL. PRAEM.
Op de voorz. het woord HOL weggestoken en
daarover met losse letters HAERL. ingeslagen.
Z.

1797.

240. Prijspenning der Nationale Nederlandsche Huis-
houdelijke Maatschappij. Door LAGEMAN.
Verv. v. LOON 841. Z.
Het exemplaar in *Verv.* v. LOON 841 afgebeeld ten
name van CORNELIS SEBILLE ROOS te Amsterdam 1799.
241. Prijspenning als voren, in goud uitgereikt. Door
D. VAN DER KELLEN.
Vervoly v. LOON, p. 466 (noot 4). v. D. CHINS
Tijdschrift, p. 690. G.

1800.

242. 20 Februari. Overlijden van T. J. VAN DEN BROECK,
R. C. Priester, Pastoor en overste in «de Hoek»
te Haarlem.
Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde
1910. p. 120—121.
Z. 48 x 43 mM. Mus. Amstelkring te Amsterdam.

1801.

- *243. 30 December. 50-Jarig priesterschap van L. J.
DONKER te Haarlem. Geheel gegraveerd.
Voorzijde: ter gedagtenis - van 't 50 jaarig -
priesterschap van den - eerwaarde Heer -
L. J. DONKER - Haarlem - 18 $\frac{12}{30}$ M. 01.
Keerzijde: Twee engelen, een miskelk omhoog
houdend.
Z. 38 mM.

244. 22 Mei. Penning vereerd door de Municipaliteit van Haarlem voor het blusschen van brand in den toren der Grootte Kerk. Met naam van: MARTINUS VAN DER STEEG. Geheel gegraveerd. *Vervolg v. LOON* 860. Z. Kon. Kab^t.
- *245. Dezelfde eerepenning, ten name van JAN HESSE, een der vier redders, die bovendien nog f 50 ontvingen.
DIRKS. *Repert.* IV. No. 2547. Z.
246. Dezelfde eerepenning, ten name van H. A. NIEUWENHUIZEN.
DIRKS. *Repert.* IV. No. 2548. Z. Verz. TEYLER.
- *247. Dezelfde eerepenning, ten name van HENDRIK VAN DER NIEUWENHOFF. Z.
- *248. Dezelfde eerepenning, ten name van JAN COENRAAD DREUSE. Tin.
249. Dezelfde penning, zonder naam van den begiftigde. Z. FRANS HALS Museum te Haarlem.
250. 19 Mei. Gedenkpenning vereerd aan NICOLAAS KOK, oud 70 jaren, voor het uit het water halen van ANNA TERPOORTEN, die in de Oude Gracht te Haarlem gevallen was. Gegraveerd. Z. *Alg. Konst- en Letterbode* 1801. I, p. 399. DIRKS. *Repert.* IV. 2549.

De municipaliteit van Haarlem vereerde N. Kok voor deze daad een zilveren tabaksdoos met inscriptie, eveneens in de *Konst- en Letterbode* 1801, p. 398 beschreven.

1802.

251. 9 November. 25-Jarig huwelijk van BAREND BRUYNING en MARIA VAN HOEK, te Haarlem gevierd. Voorzijde: BAREND - BRUYNING - EN -

MARIA VAN - HOEK - GETR. 9 NOV. - 1777. Keerzijde: T. ZILVRE - FEEST - GEVIERT - 1802.

Zilver. 35 mM. Gegraveerd, omgeven door een kabelrand. Kon. Kabl. en FRANS HALS Museum te Haarlem.

1803.

- *252. 14 Juni. 25-Jarig bestaan der Nationale Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij (vroeger de Oeconomische Tak) te Haarlem. Door J. G. HOLTZHEY.

Vervolg v. LOON 886. Z.

1804.

- *253. 6 Februari. Overlijden van JOSEPHUS PRIESTLEY, scheikundige, geboren 13 Maart 1733 te Fieldhead (bij Leeds), overleden 6 Februari 1804 te Northumberland-town (in Pensylvanië). Door HALLIDAY. Voorzijde zijn borstbeeld, en de vermelding van zijn lidmaatschap der Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. DUISBURG, p. 229. 5. Tin. 50 mM.

1806.

- *254. 25 Februari. Overlijden van JAN NIEUWENHUYSEN, stichter der Maatschappij tot Nut van het Algemeen. Door H. LAGEMAN.

Verv. v. LOON 893. Z.

JAN NIEUWENHUYSEN werd 1 Sept. 1724 te Haarlem geboren en overleed te Monnikendam 25 Febr. 1806.

255. Overlijden van denzelfden. Door H. LAGEMAN. Voorz. met JAN NIEUWENHUYSEN, en met H. L. F. in de afsnede.

Verg. *Verv. v. LOON* 893. *Cat. Kon. Penningkabinet*. II, No. 3831. Z.

256. Overlijden van denzelfden, andere stempel. Door H. LAGEMAN.

Verg. *Verv. v. LOON* 893 en p. 527. Z. Verz. TEYLER.

257. Overlijden van denzelfden. Door A. BEMME.
Verv. v. LOON 894. Br. en Tin.

- *258. Prijspenning van de Koninklijke Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. Door J. G. HOLTZHEY.

NAHUYS pl. I. 7. Z.

1807.

259. Penning van de Hollandsche Huishoudelijke Maatschappij te Haarlem. Door J. G. HOLTZHEY.

NAHUYS pl. III. 25. Z.

260. Prijspenning als voren, waarschijnlijk door D. VAN DER KELLE.

NAHUYS, pl. III. 26. G. Verz. TEYLER. Br.

- *261. De sluizen te Katwijk voltooid. Ontworpen door W. BILDERDIJK, de stempel gesneden door den Franschen stempelsnijder J. P. DROZ, daar J. G. HOLTZHEY overleden was.

NAHUYS I, pl. V. 33. v. D. CHUJS. *Tijdschr.* I. p. 453. DIRKS. *Repert.* IV. p. 202 (noot) Z. en Br.

1808.

262. Teekening van een prijspenning, door Mr. W. BILDERDIJK ontworpen voor de tweede klasse van het Hollandsch Instituut.

Tijdschrift voor algemeene Munt- en Penningkunde I, p. 451—452. NAHUYS p. 136.

1810.

- *263. Prijспенning van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem.

Als NAHUYs, pl. I. 7, maar op de voorz. het woord REG weggestoken, en daarover met losse letters HAARL ingeslagen. In 1810 geslagen, toen de Maatschappij, in plaats van Koninklijke Maatschappij der Wetenschappen, weder haar ouden naam Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen aannam. ¹⁾

Z. Kon. Kab^t.

1811.

264. Overlijden van J. A. OFFERMAN, R. C. priester, kanunnik van het Kapittel te Haarlem.

Cat. WESTHOFF (1848) No. 3592. Z.

1814.

265. Prijспенning der Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij.

Voorz. als *Vervolg* VAN LOON 532. DIRKS 29. Z.

1817.

- *266. 3 Juli. Overlijden van JOANNES HENRICUS LEXIUS, R. C. priester en pastoor in de kerk de Posthoorn te Amsterdam, Kanunnik en Deken van het Kapittel, Vicarius Generalis van het Bisdome van Haarlem. Gegraveerd.

DIRKS 102. Z. Kon. Kab^t.

- *267. 7 October. Overlijden van LAMBERTUS IGNATIUS GEERES, R. C. priester, Kanunnik van het Kapittel

¹⁾ Een gouden exemplaar van dezen prijспенning met: HOLL. PRAEM, in 1828 vereerd aan F. W. CONRAD, bevindt zich in de verzameling v. S.

tel van Haarlem, landdeken van Kennemerland en pastoor te Berkenrode. Begraven in de kerk te Heemstede 11 Oct. 1817. Gegraveerd.

DIRKS 122. Z. Kon. Kab^l.

1821.

- *268. Ter eere van Mr. WILLEM BILDERDIJK. Door J. M. DIONISY.

DIRKS 180. Br. en Tin.

1823.

269. 10—12 Juli. Kosterfeest te Haarlem bij het vierde eeuwfeest van de uitvinding der boekdrukkunst te Haarlem. Door J. P. BRAEMT.

DIRKS 214. BLADES pl. VI. 32. JEHNE 27. G. Z. B.

270. 10 Juli. Als voren, het gedenkteeken in den Hout onthuld. Door DE VRIES EN ZOON, uitgegeven door C. VAN EEDEN te Haarlem.

DIRKS 215. BLADES pl. VI. 30. JEHNE 25. G. Z.

271. 10 Juli. Als voren, op den gescheurden stempel geslagen.

DIRKS 215. Z.

272. 10 Juli. Als voren. Andere stempel, vooral verschil in den krans.

Verg. DIRKS 215. BLADES pag. 35. 31. JEHNE 26. G. Z.

Deze penning is door den uitgever C. VAN EEDEN aan de leden van den Raad aangeboden in een zilver doosje, met op het deksel gegraveerd binnen een krans: Uit - Erkentelijkheid - opgedragen - aan de E. A. Raad der Stad - Haarlem - door den Uitgever - C. van Eeden.

Zilver. FRANS HALS Museum. Haarlem.

- *273. Als voren. Afgekeurde proef in lood. Op de voorzijde D. v. & ZOON niet in de afsnede, maar

ter weerszijden van het voetstuk van het gedenkteeken. Op de keerzijde, onder het jaartal nog C. V. EEDEN INV.

Verg. DIRKS 215. Lood.

- *274. 10 Juli. Als voren.

DIRKS 216. BLADES pl. VI. 29. JEHNE 24. Lood. Gegoten.

- *275. Als voren. De penning op het derde eeuwfeest, afgebeeld in *Vervolg v. LOON* 146, maar op de keerzijde is in de eerste regel drie eeuwen veranderd in iv eeuwen.

DIRKS 217. JEHNE 40. Gegoten koper en ijzer.

- *276. Als voren. Met 18—23 op de keerzijde boven het versje en de drie van drie eeuwen weggestoken.

Verg. DIRKS 217. Koper. Gegoten.

1824.

- *277. 20 Juli. Overlijden van den Leidschen hoogleeraar J. M. KEMPER, geb. 26 April 1776. Penningplaat met zijn borstbeeld door K. LANTING gedreven.

DE VRIES EN DE JONGE I, p. 131. Z.

KEMPER woonde ook te Haarlem waar hij zijn opvoeding gedeeltelijk ontving.

1825.

278. Prijspenning voor de Nederlandsche nijverheid op de tentoonstelling te Haarlem. Door J. P. BRAEMT.

DIRKS. 267. G. Z. Br.

279. Prijspenning als voren, op de keerzijde ingesneden: DE STAD - HAARLEM - 1825.

Goud. FRANS HALS Museum. Haarlem.

- *280. Prijspenning als voren. Op de keerz. ingesneden:
J - HERTENS - AMSTERDAM - HAARLEM - 1825.
DIRKS 267. Br.
- *281. Prijspenning als voren. Op de keerz. ingesneden:
LYNBAAN - DE GROOTE ZEEVAART - AMSTERDAM -
HAARLEM - 1825.
DIRKS 267. Z.
282. Prijspenning als voren. Proefslag van de voor-
zijde met den naam van den graveur in de
afsnede, in plaats van links tegen den rand.
Afgekeurde gebroken stempel.
Verg. DIRKS 267. Kon. Kab^t. Tin gebronsd.
- *283. Als voren, proef in wit biscuit van de voorzijde.
48 mM., terwijl de penningen 278-282 58 mM.
groot zijn.
284. 12 April. De Kamer, «De Wijngaardranken» te
Haarlem hersteld. ¹⁾
Voorzijde: Borstbeeld van KOSTER (de oude
penning van G. MARSHOORN) met omschrift:
LAUR COSTERUS JANIF. SEN. HARL. TYP. INV.,
omgeven door een krans van wijngaardranken,
en het omschrift: LIEFDE BOVEN AL. Keerzijde:
Op 5 regels gegraveerd: De Kamer - De wijn-
gaardranken - Hersteld. - Op den 12 April. -
MDCCCXXV.
JEHNE Suppl. p. 6. No. 436. Z. 54 mM. Met oog.
285. Als voren. Zelfde voorzijde als de voorgaande,
op de keerzijde gegraveerd: AAN - DE KAMER -

¹⁾ In het FRANS HALS Museum te Haarlem bevindt zich een bandelier
met fraai gegraveerde zilveren schilden van deze rederijderskamer.

LIEFDE BOVEN AL - HERSTELD - MDCCQXXV - DE
EERSTE NIEUWE KEIZER - JAN VAN WALRE.
Zilver. FRANS HALS Museum te Haarlem.

1826.

286. 31 Mei. Overlijden van P. VAN MUNNEKREDE,
R. C. priester te Haarlem.
DIRKS 278. *Tijdschrift voor Munt- en Penning-
kunde* 1910. p. 126. 31.
Z. Mus. Amstelkring. Amsterdam.

1827.

- *287. 25-Jarig bestaan van de boekdrukkerij van J.
OOMKENS.
Voorzijde: de voorzijde van den vroedschaps-
penning van Haarlem, als afgebeeld in v. LOON I,
p. 160. 2. Keerzijde glad geslepen en daarop
gegraveerd: HET 25-JARIG BESTAAN - DER BOEK-
DRUKKERY - VAN J. OOMKENS - 1827. Z. 30 mM.
J. OOMKENS was boekdrukker en uitgever te Groningen.

1828.

- *288. 50-Jarig bestaan van de Nederlandsch Huishoude-
lijke Maatschappij.
DIRKS 309. Z. en Br.

1830.

289. Prijspenning der Maatschappij der «Nederlandsche
Letterkunde te Leyden», toegekend aan WILLEM
BILDERDIJK. Door B. C. VAN CALKER.
Als *Vervolg* v. LOON 395, op de keerzijde inge-

sneden: HULDE - AAN - W. BILDERDIJK - 1830.
G. Kon. Kab^t.

Hoewel wij in deze lijst geen prijsspenningen opgenomen hebben van Vereenigingen *niet* te Haarlem gevestigd, hebben wij gemeend, waar het zulk een beroemd inwoner betreft, voor W. BILDERDIJK een uitzondering te moeten maken.

1831.

290. 18 December. Overlijden te Haarlem van Mr.
WILLEM BILDERDIJK, geb. te Amsterdam 7 Sept.
1756 Door D. VAN DER KELLEN in 1834 ver-
vaardigd.
DIRKS 452. Z. en Br.

1835.

291. Prijsspenning der Nederlandsche Maatschappij ter
bevordering van Nijverheid.
DIRKS 505. Z. en Br.
292. Prijsspenning als voren, in goud uitgereikt.
DIRKS 506. G.

1839.

- *293. 20 September. Opening van den spoorweg tusschen
Amsterdam en Haarlem Door P. VAN DE GOOR.
DIRKS 553. MOYAUX, p. 210. 364. Z. en Br.

1840.

294. J. P. KUENEN, apotheker te Haarlem, gedurende
25 jaren Directeur van het Genootschap
«Oefening in Wetenschappen», aldaar 26 Nov.
1798 opgericht.
DIRKS 564. Galvanoplastiek.

1846.

295. 1 September. 25-Jarig bestaan van «Kunst zij ons doel».

DIRKS 658. Alleen in letterspecie vervaardigd, slechts eenmaal in zilver voorgekomen.

Door den Haarlemschen beeldhouwer B. J. BOUWMEESTER, ¹⁾ die de vormen, waarin de penningen gegoten werden, in palmhout sneed.

296. 22 November. Prijspenning van de Haarlemsche Handboogschutterij, behaald door G. A. VAN DOBBE.

DIRKS II, p. 331. XXXVI en *2de Toevoegsel*. p. 81. Z. gegraveerd. Verz. wijlen L. H. EBERSON te Arnhem.

- *297. Handboogschutters genootschap «De broederschap van RIPPERDA» te Haarlem. Zilveren kruisboog aan zwart zijden lint, in 1846 als eerste en eenige prijs uitgereikt. Door W. VOET.

- *298. 3 Oct. Bandelier met insigne van de handboogschuttersvereeniging «Sagittarius». Gedragen door den president. Aan rood-groen-wit zijden lint met zilveren franje. Z. Door W. VOET.

- *299. Dergelijk draagteeken, door de leden gedragen. Z. Door W. VOET.

1850.

- *300. Muziekfeest te Haarlem, hulde aan C. G. SCHNEEVOOGT Voorzijde: Gestempelde krans van laurierbladeren; daarbinnen gegraveerd: Muzykfeest - te - HAARLEM - 1850. Keerzijde (geheel gegraveerd): Lier, rustende tegen een schrijffen

¹⁾ BAREND JOHANNES BOUWMEESTER, geboren te Haarlem 22 Sept. 1809, aldaar overleden 22 Augustus 1902.

en een lauwertak, daarboven: Aan den - verdienstelijken - Secretaris - C. G. Schneevoegt.
Z. 39 mM.

1851.

301. Draagteeken van de typografenvereeniging «Nut en Gezellig Verkeer» te Haarlem.

DIRKS 718. BLADES p. 94. 112. JEHNE p. 127. 269.
Z. en Tin.

*302. Hetzelfde draagteeken doch alleen de voorzijde, à jour bewerkt op rooden strik.

Koper verzilverd, gegoten.

*303. Draagteeken derzelfde vereeniging: Gevleugelde A binnen een lauwerkrans.

Zilver, gestempeld.

303A. Draagteeken der zelfde vereeniging. Naar links gewend borstbeeld van KOSTER, er boven HAARLEM, er onder 1851. Omschrift: TYPOGRAPH. VEREENIGING . TOT NUT EN GEZEL. VERKEER. Van boven een gevleugelde A van onder twee lauwertakken.

Zilver, eenzijdig 30 × 27 mM. Aan zilveren kettinkje. Verzameling E. VOET JR.

1852.

304. 21 Mei. Eeuwfeest van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem.

DIRKS 727. Br.

305. Juli. 75ste Algemeene Vergadering der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Voorz. de oude stempel door J. G. HOLTZHEY, keerz. door D. VAN DER KELLEN.

DIRKS 731. Z. en Br.

306. 21 Juli. Gedenkpenning door de Ned. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid vereerd aan A. H. VAN DER BOON MESCH.

In de stempelverzameling van 'sRijks Munt te Utrecht berust een stempel waarop: AAN - DEN HOOGLEERAAR - A. H. VAN DER BOON MESCH - DE NED. MAATSCHAPPIJ - T. BEV. V. NIJVERHEID - DEN 21 JULIJ - 1852. De stempel van de voorzijde is niet bekend. 32 mM.

- *307. Ter gedachtenis aan de verkooping op 14 December 1852 van het penningkabinet van den heer KLAAS KAAAN, te Haarlem overleden 17 Febr. 1852; gedenkpenning door de verkoopers ENGESMET en SARLET aangeboden aan den executeur A. v. D. WILLIGEN Pz. en den vervaardiger van den catalogus H. VAN GELDER. Gegraveerd.

DIRKS 735. DURAND. *Médailles des Numismates*. p. 93. Z.

De verzameling telde 4885 Nos., waarvan 2011 penningen. De opbrengst bedroeg f 8147.— (Haarl. courant 22 Dec. 1852. No. 302).

1853.

308. 23 December. Droogmaken van het Haarlemmermeer. Door M. C. DE VRIES.

DIRKS 732. Z. en Br.

309. 23 December. Op dezelfde gebeurtenis. Door J. P. MENDER.

DIRKS 733. Z. en Br.

310. 23 December. Op dezelfde gebeurtenis. Door S. C. ELION.

DIRKS 734. Z. en Br. Goud in Kon. Kab^l.

- *311. Invoering der bisschoppelijke hiërarchie in Nederland en instelling der vijf bisdommen (te Utrecht, 's-Hertogenbosch, Roermond, Haarlem en Breda). Door L. WIENER.

DIRKS 739 Z. en Br.

In gebeeldhouwde ivoren doos met het wapen van het bisdom Haarlem in de verzameling v. S.

- *312. Protestantsche verbondspenning tegenover de herstelling van de bisschoppelijke hiërarchie geslagen. Door L. J. HART.

DIRKS 740. Z. en Br.

1856.

313. 16 Juli. Oprichten van het standbeeld voor LAURENS JANSZ. KOSTER op de groote markt te Haarlem. Door S. C. ELION.

DIRKS 779. BLADES pl. VII. 33. JEHNE 68. Z. en Br.

- *314. 16 Juli. Als voren, afbeelding van het gedenk-teeken als draagteeken.

DIRKS 780. Geel- en rood koper.

- *315. 16 Juli. Als voren. Gevleugelde A door de Commissarissen gedragen. Koperverzilverd.

- *316. 19 Mei. Prins FREDERIK gedurende 40 jaren Grootmeester-Nationaal der Vrijmetselaarsorde in Nederland, en vieren van het eeuwfeest van de loge Groot-Oosten. Door J. P. SCHOUBERG.

DIRKS 785. Z. en Br.

Met de acht wapens der voorgangers van den Prins als Grootmeester-Nationaal, waaronder dat van Jhr. W. PH. BARNAAART, heer van Bergen en Zandvoord, geb. 28 Nov. 1781, overl. 11 Febr. 1851.

1861.

- *317. Prijspenning der nationale tentoonstelling van Nijverheid te Haarlem. Door D. VAN DER KELLEN.
DIRKS 849. Z. en Br.
- 318. Prijspenning als voren. In het veld der keerzijde:
AAN - DE LEDEN DER JURY. Door D. VAN DER KELLEN.
DIRKS 850. Z. en Br.
- 319. Prijspenning als voren. Zonder opschrift in het veld der keerzijde. Door D. VAN DER KELLEN.
DIRKS 851. Z. en Br.
- 320. Prijspenning als voren. In het veld der keerzijde:
ALGEMEENE - NATIONALE - TENTOONSTELLING - VAN - NIJVERHEID - 1861. Door D. VAN DER KELLEN.
DIRKS 852. Z. en Br.
- 321. Dezelfde prijspenning, maar kleiner en zonder de initialen v. d. k.
DIRKS 853. Z. en Br.
- 322. Prijspenning als voren. In het veld der keerzijde:
AAN - DE LEDEN - DER COMMISSIE - VOOR DE - TENTOONSTELLING - VAN - NIJVERHEID - 1861.
DIRKS 854. Z. en Br.

1864.

- *323. Draagteeken van de Rederijderskamer «ISAAC DA COSTA» te Haarlem. Fotografisch portret van DA COSTA in zilveren rand op fluweel.

1868.

- *324. Prijspenning der Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem.
ZWIERZINA 126. Het exemplaar in het Kabinet van 's Rijks Munt te Utrecht, ten name van OTTO TORELL. Br.

1870.

325. 28 Mei. 25-Jarig huwelijk van Dr. A. VAN DER WILLIGEN Pz. en G. A. VAN VOORTHUIZEN te Haarlem.

ZWIERZINA 162. Br. Verz. TEYLER.

326. Prijspenning der Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem met borstbeeld van CHRISTIAAN HUYGENS. Door J. ELION.

ZWIERZINA 176. Br.

Deze penning wordt om de vier jaren in goud uitge-reikt aan dien geleerde, wiens onderzoekingen in de laatste 20 jaren de grootste vorderingen in eender exacte wetenschappen hebben doen maken.

327. Prijspenning der Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem met borstbeeld van HERMAN BOERHAVE. Door J. ELION.

ZWIERZINA 288. Br.

Deze penning wordt om de vier jaren in goud uitge-reikt aan verdienstelijke geleerden.

1872.

328. 1 April. Derde eeuwfeest van de inneming van den Briel door de Watergeuzen, letterblokje met gevleugelde A, op twee der zijden: JOH. ENSCHEDE & ZONEN, LETTERGIETERIJ TE HAARLEM, bij den optocht te Haarlem gestrooid.

ZWIERZINA 236^E. Letterspecie.

- *329. Ruitvormig eenzijdig draagteeken bij dezelfde gelegenheid. In het midden, (gestempeld) een naar links gewende leeuw de op een staak geplaatste vrijheidshoed vasthoudende, met omschrift: HAEC * LIBERTATIS * ERGO *, ter

weerszijden van den leeuw, 15 - 72. (type van de voorzijde van de noodmunt van Leiden, afgebeeld bij VAN LOON I, pag. 182. 1.) In de vier hoeken: Feest-Commissie, 18 - 72, en Haarlem. Zilver 45×45 mM. Met losse kroon. FRANS HALS Museum Haarlem.

1874.

- *330. 12 Mei. 25-jarige regeering van Koning WILLEM III. Draagteeken met borstbeeld des konings naar links, binnen rand van laurier- en oranjetakken, gedekt door de koninklijke kroon. Onder het borstbeeld het wapen van Haarlem. Door de takken slingert zich een lint, waarop: Feest - Com - mis - sie - Haar - lem. 1849—1874. Aan oranjezijden lint voor om den hals te dragen. Z.

(1875).

- *331. Draagteeken van de buksschuttersvereeniging «de Blinkert». Afbeelding van den Blinkert op een schild. Gestampt en nagedreven. Door W. VOET EN ZONEN.
Z. Op roset in drie kleuren, rood, blauw en groen. Met speld, twee eenigszins verschillende exemplaren.

1876.

332. 1 November. Opening van het Noordzeekanaal. Door ED. GEERTS.
ZWIERZINA 395. Z. Br.
333. Strooiopenning bij dezelfde gebeurtenis. Door ED. GEERTS.
ZWIERZINA 396. Koperverguld.

1877.

334. Juli. Eeuwfeest van de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Door J. P. Menger.

ZWIERZINA 416. Br.

335. Als voren. Zonder opschrift in den krans der keerzijde. Door J. P. Menger.

ZWIERZINA 417. Z. en Br.

336. Als voren. Door J. P. Menger.

Afgekeurde stempel van de voorzijde.

Vergelijk ZWIERZINA 416, met dezelfde figuur van de Nederlandsche maagd, doch naast haar een zware boom, en achter haar de zee, met in het verschiet een eiland met rookende berg en eenige palmen. De letters van het omschrift dichter bij elkaar.

Verg. ZWIERZINA 416. Br. 64 mM. Verz. E. Voet Jr. Stempel in 's Rijks Munt te Utrecht.

337. Als voren. Door J. P. Menger.

ZWIERZINA 418. Z. en Br.

338. Opening van het Museum van Kunstnijverheid te Haarlem, opgericht door de Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid. Door J. P. Menger.

ZWIERZINA 419. Br.

1878.

339. 23 Juni. Negende uitvoering van het Nederlandsch Gymnastiekverbond te Haarlem.

ZWIERZINA 448. Brons verguld.

340. 23 Juni. Als voren. Draagpenning.

ZWIERZINA 448^A. Tin.

1880.

- *341. 50-Jarige dienstvervulling van N. WAALEWIJN bij de firma GUÉPIN en VAN DER VLUGT te Haarlem op 1 Nov. 1879; gedenkpenning hem 1 Januari 1880 vereerd door J. VAN DER VLUGT. ZWIERZINA 505. Br.

342. 20 Februari. 50-jarig bestaan der liedertafel «Zang en Vriendschap» te Haarlem. Door J. P. Menger. ZWIERZINA 515. Br.

- *343. 21 Mei. Ter eere van Mr. D. VEEGENS te 's-Gravenhage, griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hem op zijn 80sten geboortedag, in goud aangeboden door leden dier Kamer. Door J. P. M. Menger. ZWIERZINA 518. Br.

DANIEL VEEGENS werd 21 Mei 1800 te Haarlem geboren, en overleed te 's-Gravenhage 18 April 1884.

344. Prijspenning der Algemeene Vereeniging voor Bloembollen-cultuur te Haarlem. Door J. ELION. ZWIERZINA 540^c. Br.

245. 19-23 Maart. Prijspenning van de tweede groote vijfjarige tentoonstelling van bloembollen-cultuur. Door J. ELION. Voorzijde als ZWIERZINA 540^c. Keerzijde binnen een krans gegraveerd: TWEEDE GROOTE - VYFJARIGE - TENTOONSTELLING - 19 - 23 MAART - 1880.

Brons. FRANS HALS Museum Haarlem.

- *346. Prijspenning der Nederlandsche Jacht-Vereeniging «Nimrod», bij de hondententoonstelling in 1880 gehouden. Door J. ELION. Keerzijde in

het veld gegraveerd: Aan - W. JANZEN - voor
een - FOX-TERRIER. R: - 1^e Prijs - HAARLEM
1880. Z.

1888.

347. 2 September. Prijспенning bij den schietwedstrijd
te Haarlem gehouden.

Voorzijde: Krans (gestempeld), waarbinnen ge-
graveerd: Schiet club - Willem III - Haarlem.
Keerzijde: (geheel gegraveerd): een krans,
waaronder: 2DE PRIJS - KORPSWEDSTRIJD - 2
SEPT. 1888.

Zilver 39 mM. Met oog en ring. FRANS HALS
Museum, Haarlem.

1889.

348. 20 September. 50-jarig bestaan van den eersten
spoorweg in Nederland. Door W. SCHAMMER.
MOYAUX p. 213. 372. Z. en Br. Goud in Kon. Kab.
ZWIERZINA 841.

Op de keerzijde o.a. het wapen van Haarlem.

349. Prijспенning van het Sport- en Feestterrein «de
Phoenix» te Haarlem.

ZWIERZINA 856. Br.

- *350. Prijспенning van het Sport- en Feestterrein «De
Phoenix» te Haarlem.

Voorzijde: Een Phoenix uit zijn asch verrijzende,
omschrift: SPORT EN FEESTTERREIN DE PHOENIX *
HAARLEM *. Keerzijde: Een lauwerkrans, (ge-
stempeld), daaronder gegraveerd: 1^e PRIJS -
Lange Stok - SEPT. 89.

Zilververguld. Met oog en ring. 32 mM.

1890.

351. Prijspenning der Liedertafel «Zang en Vriend-
schap» te Haarlem. Door BEGEER.
ZWIERZINA 876. Br.
352. Prijspenning van het Sint Hubertus gilde te
Haarlem. Door BEGEER.
ZWIERZINA 904. Br.
- *353. Prijspenning van de Kegelclub «De Phoenix», te
Haarlem.
Voorzijde: Een phoenix uit zijn asch verrijzend
(gestempeld), daaronder gegraveerd: KEGEL-
CULB(!) DE PHOENIX * HAARLEM * Keerzijde:
Een lauwerkrans (gestempeld), daaronder ge-
graveerd: Pers. wedstrijd - 4de PRIJS - 18²⁶/₅90.
Z. 32 mM.
354. Prijspenning van de kegelclub «De Phoenix» te
Haarlem. Door BEGEER.
ZWIERZINA 905. Br.
- *355. Prijspenning van de kegelclub «De Phoenix» te
Haarlem. Door BEGEER.
Voorzijde: Een Phoenix uit zijn asch verrijzende.
Omschrift: KEGELKLUB DE PHOENIX . HAARLEM.
Keerzijde: Met bladeren versierde cartouche,
waarin gegraveerd: KORPS - WEDSTR - 60 HOUTEN.
Gemerkt: B. U.
Z. Met oog en ring. 25 mM.
356. September-October. Prijspenning bij den schiet-
wedstrijd te Haarlem gehouden. Voorzijde:
Krans (gestempeld), waarbinnen gegraveerd:
WILLEM III en VICIT VIM VIRTUS - SEPT OCT -
1890 - HAARLEM. Keerzijde: (geheel gegraveerd):

een krans, waaronder: 2DE PRIJS - KORPSWED-
STRIJD - NAT. FLOBERTSCHJETWEDSTRIJD.

Zilver. 40 mM. Met oog en ring. FRANS HALS
Museum. Haarlem.

357. 25 November. 50-jarig priesterschap van H.
POPPEN, deken te Haarlem en pastoor te Am-
sterdam. Voorzijde door J. P. M. MENDER,
keerzijde door W. SCHAMMER.

ZWIERZINA 934. Br.

1891.

358. 1 Mei. Ter eere van Mr. E. A. JORDENS, ge-
durende 25 jaren burgemeester van Haarlem.

ZWIERZINA 941. Br.

359. Prijspenning van den Korpswedstrijd te Haarlem.
Voorzijde: lauwerkrans (gestempeld), waar-
binnen gegraveerd: Korpswedstrijd - 1e Prijs.
Keerzijde (geheel gegraveerd), krans waar-
binnen: VOOR - VADERLAND - EN - KONING -
Haarlem - 1866-1891.

Zilver verguld. 46 mM. Met oog en ring. FRANS
HALS Museum. Haarlem.

1892.

360. 1 Januari. 10-jarig bestaan der firma FERWERDA
& TIEMAN, wijnhandelaren te Amsterdam.
Voorzijde door J. P. M. MENDER, keerzijde door
W. SCHAMMER.

ZWIERZINA 986. Br.

Op de keerzijde de wapens der steden, waar filialen
der firma gevestigd zijn, waaronder Haarlem.

- *361. 19 Juni. Kwartet Wedstrijd door het kwartet
«Loreleij» te Haarlem gehouden. Prijspenning.

Voorzijde: Lier binnen krans, omschrift: KWARTET

«LORELEY» HAARLEM. Onder de krans gemerkt:

P. Keerzijde: KWARTET WEDSTRIJD 1892.

In het veld: 19 JUNI. Geheel gestempeld.

Br. 22 mM.

362. Prijspenning van de letterlievende vereeniging:

J. J. CREMER te Haarlem. Door BEGEER.

ZWIERZINA 1023. Br.

Zilveren exemplaar met binnen de krans gegraveerd:

HERINNERING - AAN DEN - TOONHEEL - WEDSTRIJD - 1901.

1902. In de verzameling E. Voet Jr.

1893.

363. 9 Maart. 150-jarig bestaan der lettergieterij van Joh.

ENSCHEDÉ EN ZONEN te Haarlem. Door BEGEER.

ZWIERZINA 1035. JEHNE p. 103. 231. Br.

1894.

364. Hondententoonstelling door de Nederlandsche
jachtvereeniging «NIMROD» te Haarlem gehou-
den. Door J. ELION.

ZWIERZINA 1124. Br.

365. Prijspenning der Haarlemsche Lawn-Tennis-Club.
Door BEGEER.

ZWIERZINA 1134. Zilververguld, zilver en brons
aan wit, blauw lint.

366. Prijspenning der kegelclub «Hard gaat ie» te
Haarlem, opgericht 1 Dec. 1891. Door J. M.
VAN KEMPEN EN ZOON.

ZWIERZINA 1135. Zilververguld, zilver en brons.

367. Prijspenning biljartconcours Restaurant KÖCKE
te Haarlem. Door BEGEER.

ZWIERZINA 1136. Br.

1895.

368. Prijspenning bij den schietwedstrijd te Haarlem gehouden. Door J. M. VAN KEMPEN EN ZOON.

Voorzijde (gestempeld) lauwerkrans. daarbinnen gegraveerd: 2^e Korpsprijs. Tegen den rand gemerkt: VAN KEMPEN & Z^N. Keerzijde: (geheel gegraveerd) het wapen van Haarlem met schildhouders, daaronder: NED BOND VAN OUD - ONDER-OFFICIEREN - WEDSTRIJD 1895. Daaronder een versiering.

Zilver. 52 mM. Met oog en ring. FRANS HALS Museum. Haarlem.

369. Eerepenning aan spuit 10, het Haarlemsche vrijwillige brandbluschcorps, aangeboden. Geheel gegraveerd. Door E. VOET JR.

Voorzijde: Twee onder een kroon aan linten hangende wapenschilden. Links dat van Haarlem, in het rechterschild een brandslang met pijp op een zwart veld. Door de wapenschilden een ring, waaraan aan een lint een schildje hangt met 10.

Keerzijde: Versierd veld, waarop een ruit, met het opschrift: + - TATN - * DE * - VRIJWILLIGERS - BIJ SPUIT N° 10 - TER HERINNERING AAN DE VELE BRANDEN - IN DER TATNVTNG - VAN 'T JAAR - 1895.

Met kabelrand en fraai versierd oog. Zilver. 77 mM. Uniek.

Deze penning werd op het raadhuis door den burgemeester overhandigd.

1896.

370. Prijspenning bij gelegenheid van het vijfjarig

bestaan der Haarlemsche Amateur Fotografen Club, opgericht 26 Jan. 1891. Door W. VOET EN ZONEN, de stempels gegraveerd door R. THÜRER. ZWIERZINA 1220. Br., ruitvormig.

371. Eerste prijs bij de Internationale Fotografie-tentoonstelling te Haarlem gehouden, door de stad Haarlem aangeboden. Door E. VOET JR. gegraveerd.

Voorzijde: Het gekroonde wapenschild van Haarlem, daaronder op een lint: VICIT . VISI . VIRTVS. Keerzijde: cartouche, waarin gegraveerd: INTERNATIO - NALE . FOTOGRAFIE . TENTOON - . STELLING. - HAARLEM. 1896.

Goud. 32 mM. Uniek.

372. 16 November. Prijspenning der kegelclub «de Vliegende Hollander», opgericht 16 Nov. 1896. ZWIERZINA 1242^a. Zilververguld, zilver en brons.

373. 20 November. Ter eere van Mr. F. T. WESTERWOUTD te Amsterdam, gedurende 40 jaren lid van de Staten van Noord-Holland, gedenkpenning hem in goud, zilver en brons vereerd. Door BEGEER.

ZWIERZINA 1243.

374. Prijspenning van de postduivenvereeniging «de Snelvlieger» te Haarlem. Door J. M. VAN KEMPEN EN ZONEN.

ZWIERZINA 1257.

1897.

375. 16 October. Gedenkpenning in goud, zilver en brons door de burgemeesters in Noord-Holland vereerd aan Jhr. Mr. J. W. M. SCHORER, vice-

president van den Raad van State, afgetreden
Commissaris der Koningin in Noord-Holland.

Door H. JAUNER.

ZWIERZINA 1305. *Médailles et plaquettes modernes*
pl. XXXII. 148. Br.

376. Prijspenning der Haarlemsche Amateur Foto-
grafen club. Door W. VOET EN ZONEN, de stempels
gegraveerd door R. THÜRER.

ZWIERZINA 1319. Br.

1898.

- *377. Prijspenning der Vereeniging tot verfraaiing van
Haarlem en omliggende gemeenten en tot
bevordering van het vreemdelingenverkeer.
Voorz. Gezicht op de Amsterdamsche poort te
Haarlem, plaquette. Door BEGEER.

Médailles et plaquettes modernes pl. II, 269.

ZWIERZINA 1363. Z. en Br.

378. Prijspenning als voren. Door BEGEER.

ZWIERZINA 1364. Br.

379. Prijspenning als voren. Afgekeurde stempel.

ZWIERZINA 1365. Z.

380. 2 September. Overlijden van TH. M. ROEST, direc-
teur van het penningkabinet van TEYLER'S
Stichting te Haarlem, voorzitter van het Kon.
Ned. Genootschap voor Munt- en Penningkunde.
Door J. PH. M. en J. P. R. MENER.

ZWIERZINA 1. *Ned. Tijdschrift voor Munt- en*
Penningkunde 1900. p. 296. Z. en Br.

381. 19—20 November. Zangwedstrijd van wege de
liedertafel «Haarlem's Zanggenot». Door BEGEER.

ZWIERZINA 7. Br.

382. Inhuldiging van Koningin WILHELMINA der Nederlanden, reclamepenning der maatschappij tot exploitatie van de staalwaterbronnen te Haarlem. Door H. SCHÖRT te Rheydt.

Inhuldigingspenningen 243. Papier.

383. Penning bij dezelfde gelegenheid, door de firma DROSTE EN Co., chocoladefabrikanten te Haarlem uitgegeven.

Inhuldigingspenningen 244. Papier.

384. 4 Juni. Eerste prijs bij het Hippisch Feest en Bloemencorso te Haarlem. Gouden penning, in de vorm van een bloem. Door E. VOET JR. Gegraveerd en geciseleerd.

Voorzijde: Het wapen van Haarlem met de spreuk: VICIT VIM VIRTVS. Keerzijde op een vierkant schild: HIPPISCH - FEEST . EN . - BLOEMEN - CORSO - HAARLEM - 4 JUNI 1899.

Goud. 42 mm. Uniek.

1900.

385. 8 October. Eeuwfeest der firma W. VOET EN ZONEN, zilversmeden te Haarlem. Ontworpen door E. VOET JR., gesneden door R. THÜRER. ZWIERZINA 115. Z. en Br.

1901.

386. 4 November. P. GOEDKOOP DZN. gedurende 12½ jaar directeur van de «Werf CONRAD» te Haarlem. Gegoten plaquette door J. C. WIENECKE in slechts één exemplaar vervaardigd, hem in brons door de beambten aangeboden.

- ZWIERZINA 253. Galvano in bezit van den heer WIENECKE.
387. Gevelwedstrijd te Haarlem van wege de afd. Haarlem en omstreken der Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst, toegekend aan den architect J. LONDON te Haarlem. Door E. VOET JR.
ZWIERZINA 259. Z. 50 mM.
388. Dergelijke prijspenning, toegekend aan den aannemer H. LONDON. Door E. VOET JR.
ZWIERZINA 260. Z. 50 mM.
389. Prijspenning der gemeente Haarlem. Door W. VOET EN ZONEN.
ZWIERZINA 266. Goud in het FRANS HALS Museum te Haarlem.

1902.

390. 15 Juni. Het overlijden van G. E. RUMPHIUS na twee eeuwen herdacht; gedenkpenning uitgegeven door het Koloniaal Museum te Haarlem. Door J. J. VAN GOOR. Met foutieve aanduiding van het geboortejaar van RUMPHIUS 1627.
ZWIERZINA 305. Z. en Br.
391. 15 Juni. Dezelfde penning, thans met het juiste geboortejaar van RUMPHIUS. 1628.
ZWIERZINA 306. Z. en Br.
392. 4 September. Huwelijk van WILLEM JAN VOET en ANNA MATHILDA WESTERVELD te Haarlem. Door E. VOET JR. gegraveerd.
ZWIERZINA 328. *Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde* 1904. p. 283 (pl. VII). Z. 57 mM.
Uniek, in bezit van den heer W. J. VOET te Haarlem.

393. Prijspenning van de kegelclub «de Kroon» te Haarlem. Voorzijde (gestempeld) twee kruislings geplaatste kegels, waarop een kegelbal, daartusschen op een lint: KEGELCLUB DE KROON. Keerzijde (geheel gegraveerd) H. K. B. — 19 $\frac{28}{12}$ 02 — Eereprijs. Daaronder twee verbonden lauwer-takjes.

Zilververguld 32 mM. met oog en ring. FRANS HALS Museum. Haarlem.

1903.

394. 24—25 Januari. Hondententoonstelling te Haarlem bij gelegenheid van het 5-jarig bestaan der Kynologen-club te Amsterdam. Door F. J. GERRITSEN. ZWIERZINA 384.
395. 16 Maart. Gevelwedstrijd te Haarlem van wege de afd. Haarlem en omstreken der Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst, toegekend aan den architect J. LONDON te Haarlem. Door E. VOET JR. ZWIERZINA 391.
- Verguldzilver. Gegoten, geciseleerd en gegraveerd. 50 mM.
396. Dergelijke prijspenning, toegekend aan den aannemer H. LONDON. Door E. VOET JR. Zilver. Gegoten, geciseleerd en gegraveerd 50 mM. ZWIERZINA 392.
397. 21 Juni. Tweede eeuwfeest der drukkerij van de firma JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN te Haarlem, gedenkpenning met borstbeeld van IZAAK ENSCHEDÉ (1681—1761), den stichter der firma,

- door het personeel in goud, zilver en brons aan de firma aangeboden. Door A. FALISE.
ZWIERZINA 406.
398. Op dezelfde gebeurtenis, gedenkpenning met het wapen der familie ENSCHEDÉ, namens eene commissie aan de firma aangeboden. Door A. FALISE.
Médailles et plaquettes modernes pl. CVII. 667.
ZWIERZINA 407.
399. 19—21 November. Vierde eeuwfeest der Sociëteit «TROV MOET BLIJCKEN» te Haarlem. Door W. VOET EN ZONEN.
ZWIERZINA 433. Z. en Br.
400. Prijspenning van den Haarlemschen Voetbalbond. Door BEGEER. *Médailles et plaquettes modernes* pl. LXXXV. 531.
ZWIERZINA 451. Goud.

1904.

401. 29—31 Januari. Hondententoonstelling te Haarlem. Gegraveerde gouden prijspenning.
ZWIERZINA 461. G. 40 mM.
402. 11 Juli. 80ste geboortedag van H. J. SCHOLTEN kunstschilder en conservator van TEYLER'S Stichting te Haarlem. Door E. VOET Jr. gegraveerd.
ZWIERZINA 488. *Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde* 1904. p. 285. (pl. VIII).
Z. 72 mM. Uniek. Verz. TEYLER.
403. 22 September. Huwelijk van ELIAS VOET Jr. en CLAZINA ROUWENS, in Mei 1908 door E. VOET Jr. gegraveerd. Achtkante penning.
Voorzijde: binnen een fraaien rand een zeilend

- schip, waarop twee vlaggen, gemerkt E & C en 1904. Keerzijde: binnen een fraaien rand gegraveerd: Ter - gedachtenis aan het - huwelijk van - Elias Voet Junior - en - Clazina Rouwens - den 22sten September 1904 - te Bloemendaal in den - echt verbonden - HAARLEM MEI 1908 - E. V. J. R. (als monogram).
- Z. 53 × 58 mM. Uniek. In het bezit van den heer E. VOET JR.

1905.

404. 17—20 Januari. Vierde wapenfeest van den Onder-officiers Schermbond te Haarlem. Door BEGEER. ZWIERZINA 538.
405. 15 Juli. 25-jarig bestaan der Kunstnijverheidsschool te Haarlem Door L. J. VREUGDE.
Médailles et plaquettes modernes pl. CV. 646.
ZWIERZINA 559. Br.
406. 15 Juli. Op dezelfde gebeurtenis. Gegraveerde penning met afbeelding van het Paviljoen in den Hout. Door W. F. ANDRÉA te Haarlem, leerling van E. VOET JR.
ZWIERZINA 559^a. Z. 72 × 51 mM. Uniek.
407. 31 Augustus. Plaquette der vereeniging «Koninginnedag» te Haarlem, met afbeelding van den St. Bavo. Door E. VOET JR.
ZWIERZINA 566.
408. Penningplaat met borstbeeld van Elias Voet, door zijn zoon E. VOET JR. in 1908 gegraveerd.
Naar links gewend borstbeeld. Omschrift: ✱ ELIAS.

VOET . GEB . TE . HAARLEM . 5 . NOV . 1827 . OVERL .
TE . OVERVEEN . 21 . SEPT . 1905 .

Zilver gegraveerd 44 × 36 mM. Uniek. In het bezit van den heer E. VOET JR.

409. Prijspenning van het Koloniaal Museum te Haarlem. Door J. J. VAN GOOR, ontworpen door J. B. KAMP.

ZWIERZINA 575.

410. Plaqueette ter eere van PROF. DR J. BOSSCHA, Secretaris der Holl. Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. Door BART VAN HOVE.

ZWIERZINA 580. Galvanoplastiek. Kon. Kab^t.

1906.

411. 14 Juni. Concours triangulaire te Haarlem, van wege de Kon. Ned. Jachtvereniging «NIMROD». Door E. VOET JR. ontworpen.

ZWIERZINA 619. Br.

1907.

412. Prijspenning der afdeeling Haarlem en Omstreken van de Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst. Door LOUIS J. VREUGDE.

ZWIERZINA 827.

413. Gevelwedstrijd te Haarlem gehouden. Door LOUIS J. VREUGDE.

Voorzijde als ZWIERZINA 827. Keerzijde gegraveerd: VIERDE - GEVELWEDSTRIJD - MEI 1905 - MEI 1907 - (streep) - TOEGEKEND AAN - DE GEMEENTE - HAARLEM.

Zilververguld. FRANS HALS Museum. Haarlem.

414. Prijspenning voor de oefeningen der leden van spuit 10 te Haarlem. Voorz. door E. VOET JR.
 Keerz. door R. THÜRER.
 Voorzijde: Een in brand staand huis. Keerzijde:
 Ledig veld, waarin de naam van den winner
 gegraveerd werd, daaronder het wapen van
 Haarlem met ter weerszijden brandende fakkels.
 Omschrift: HET . KADER . VAN SPUIT . 10.
 Zilver en Brons. 22 mM. Verzameling E. VOET JR.

1908.

415. 17—19 Juli. 25-Jarig bestaan van den Algemeenen
 Nederlandschen Wielrijdersbond. Door BEGEER.
 ZWIERZINA 850.
416. Prijspenning: Vooroefeningen voor de Olympische
 spelen te Haarlem. Door BEGEER.
 ZWIERZINA 868.
417. Herinneringspenning als voren.
 Door BEGEER.
 Voorzijde: Naar links gewende Grieksche worste-
 laar, in de rechterhand een lauwertak dragend,
 op de linker een overwinningsbeeldje houdend.
 Omschrift: OLYMPISCHE SPELEN HAARLEM. In
 de afsnede: B. U. Keerzijde: Twee verbonden
 lauwertakken, waarbinnen ledig veld. In de af-
 snede: B. U.
 Zilver en Brons. 21 mM. Verz. E. VOET JR.
418. Prijspenning van den Haarlemschen Kegelbond.
 Door BEGEER.
 ZWIERZINA 873.
419. Prijspenning als voren.
 ZWIERZINA 874.

420. Prijспенning van de Kegelclub «de Phoenix» te Haarlem. Door BEGEER.
ZWIERZINA 875.

1909.

421. Penningplaat met borstbeeld van ANNIE VOET, geboren te Haarlem 12 Januari 1907, door haren vader E. VOET JR.
Naar links gewend kinderkopje: omschrift: ANNIE.
Gemerkt E. V. Jr. (als monogram).
Zilver. 88 mM. Gegoten en geciseleerd.
422. 18 Mei. Plaquette aangeboden aan W. D. HAITSMAMULIER, gedurende 25 jaren burgemeester van Spaarndam. Door W. VOET EN ZONEN, modelé van E. VOET JR.
Het gekroonde wapen van Spaarndam, in een cartouche door waterplanten omgeven. Daaronder op een schild: AAN - W. D. HAITSMAMULIER - VAN RAAD EN SECRETARIS DER GEMEENTE - SPAARNDAM - 1884 - 18 MEI - 1909.
Den te Haarlem wonenden burgemeester in zilver vereerd in ebbenhouten lijst. Grootte der plaquette 195 × 150 mM. Gegoten en geciseleerd.

1910.

423. Prijспенning der Algemeene Vereeniging voor bloembollencultuur te Haarlem, bij de nationale bloemententoonstelling, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan der Vereeniging. Door LION CACHET.
Voorzijde: Een vaas, waarin een negental bloemen, ter weerszijden der vaas: L - C. Omschrift:

⊗ ALGEMEENE VEREENIGING VOOR BLOEMBOLLEN-
CULTUUR ⊗ TE HAARLEM.

Keerzijde: Het gekroonde wapen van Haarlem (in den penning gegraveerd), ter weerszijden: 1860 - 1910. Onder het wapen: PRIJS MEDAILLE AANGEBODEN DOOR Mr C. FOCK OUD-BURGEMEESTER VAN HAARLEM - OUDSTE EERELID DER ALGEMEENE VEREENIGING VOOR - BLOEMBOLLEN CULTUUR - 1910. Daaronder eene versiering. Omschrift: 50 JARIG JUBILEUM VOOR DE NATIONALE BLOEMEN TENTOONSTELLING.

Zilver, het veld van den penning zwart gekleurd, de voorstelling en opschriften zilverkleurig. 81 mM.

424. Draagteeken voor de juryleden der bloemententoonstelling te Haarlem gehouden, bij het 50-jarig bestaan der Vereeniging. Door E. VOET JR. ontworpen, uitgevoerd door de firma C. J. BEGEER.

Een tulp, op een geëmailleerd veld, met op een lint als omschrift: 1860 . BULBICULTURA . HAARLEM . 1910.

Zilver 28 mM. eenzijdig. Komt voor met het veld geëmailleerd in blauw, geel of wit.

Een exemplaar in goud, de tulp in diamant gezet, de blaadjes van smaragd, op wit geëmailleerd veld, is den voorzitter E. H. KRELAGE aangeboden.

425. Plaqueette aangeboden aan H. J. GEYL JCz. bij zijn aftreden als voorzitter van de afd. Haarlem van den Nederl. aannemersbond. Door W. VOET EN ZONEN.

Een in aanbouw zijnd huis, waarvoor steiger en ladder, binnen een ovaal. Er boven in een

schildje: 1896—1910, er onder in eene versierde cartouche: AAN - H . J . GEIJL . JCz - BIJ . ZIJN AFTREDEN - ALS . VOORZITTER . VAN . DE . AFD. - * . HAARLEM . * - VAN . DEN . NEDERL. AANNEMERSBOND. Ter weerszijden van het huis, binnen ovale schilden, een heimachine en een ladder, boven, ter weerszijden winkelhaak, passer en truweel.

Zilver 210 × 137 mM. Uniek.

1912.

426. Gedenkpenning door de ingezetenen van Haarlem aangeboden aan JHR. MR. J. W. G. BOREEL VAN HOGELANDEN, van 1893—1912 burgemeester van Haarlem. Voorz. door TOON DUPUIS, keerz. door E. VOET JR.

Voorzijde 's burgemeesters naar rechts gewend borstbeeld, keerzijde het wapen van Haarlem met op- en omschriften.

Goud, zilver, brons.

427. Gedenkpenning als voren. Zelfde voorzijde, keerzijde gezicht in de werkkamer van den burgemeester, gegraveerd door E. VOET JR.

Goud. Uniek.

428. Prijspenning van de Vereeniging «Haerlem» te Haarlem.

Voorzijde: Het FRANS HALS Museum. Door E. VOET JR. Zilver en Brons.

1913.

429. Gevelwedstrijd te Haarlem gehouden. Door LOUIS J. VREUGDE.

Voorzijde als ZWIERZINA 827.

Keerzijde krans van eikenloof en lauwerbladeren,
daarbinnen gegraveerd VIJFDE - GEVELWED-
STRIJD - 1908—1913 - SCHOOLGEBOUW - PARK-
LAAN - HAARLEM.

Zilver. FRANS HALS Museum. Haarlem.

1914.

430. 75-Jarig bestaan van de Hollandsche IJzeren
Spoorwegmaatschappij. Door. J. C. WIENECKE.
Brons.

Op de keerzijde een spoorwegkaart van Nederland,
waarop ook de stad Haarlem voorkomt.

1915.

431. De toren op het Raadhuis te Haarlem herbouwd,
penning door de Vereeniging «Haerlem» uit-
gegeven. Door E. VOET JR.
Zilver en brons. FRANS HALS Museum. Haarlem.

Niet gedateerde stukken.

- *432. Prijspenning der Vereeniging «Leerzaam Ver-
maak». Gesneden penning. Lier, tooneelmasker
en bijenkorf met vliegende bijen. Omschrift:
LEERZAAM VERMAAK. HAARLEM.
Compositie 30 mM. Met oog.
- *433. Prijspenning door de kegelclub «Ewaldi» te
Haarlem behaald.
Voorzijde: Een opgezet kegelspel, daaronder
EWALDI.
Keerzijde: Binnen een krans gegraveerd: 3^E PRIJS -
en - KONINGS - PRIJS - HAARLEM.
Z. 24 mM. Met oog en ring.

- *434. Prijspenning van de IJclub «Haarlem en Omstreken».

Voorzijde: Gekroond wapen van Haarlem. Omschrift: YSCLUB HAARLEM EN OMSTREKEN. Keerzijde: Een lauwerkrans, daaronder leeg veld. Br. 30 mM.

- *435. Prijs voor schermwedstrijden. Zilveren penning, waarop een lauwerkrans is gesoldeerd, daarbinnen gegraveerd het wapen van Haarlem. Keerzijde: gegraveerd twee kruiselings geplaatste, door een strik verbonden stokken, waarboven: 2° Pr.

Z. 23 mM. Met oog en ring.

- *436. Prijspenning der Postduiven Vereeniging «De Snelvlieger».

Voorzijde: Duif boven een deel van den aardbol vliegend. Omschrift: VEREENIGING DE SNELVLIAGER * HAARLEM. * Keerzijde: Lauwerkrans. Zilver. 37 mM.

- *437. Prijspenning der Postduiven Vereeniging «De Snelvlieger». Door BAETES.

Voorzijde: Boven een deel van den aardbol het gekroonde wapen van Haarlem, waaronder twee duiven een wimpel vasthouden, waarop HAARLEM. Omschrift: POSTDUIVEN VEREENIGING DE SNELVLIAGER. Links gemerkt: BAETES. Keerzijde: Binnen krans gegraveerd: 1° PRIJS - VAN - OLDENZAAL - AAN - Joh. Jung.

Z. 41 mM.

II. Gilde- en Schutterspenningen, Loodjes.

A. Gildepenningen.

438. 1749. Penning van het brouwersgilde.
DIRKS, pl. XXIV. 1. Koper gegraveerd.
439. 1748. Penning van het metselaarsgilde.
DIRKS, pl. XXIV. 2. Koper gegraveerd.
- *440. Penning van het metselaarsgilde. Voorzijde: Ge-
kroonde troffel. Keerzijde: Anno - 1786. 14
novebr. - Lubertus - Westenberg - MR M.
Verg. DIRKS, pl. XXIV. 2. Koper gegraveerd.
- *441. Penning van het metselaarsgilde. Voorzijde: Ge-
kroonde troffel. Keerzijde: anno 1800 - Den 25
Febr - Gerrit Westenberg - Mr. Metzlr.
Koper gegraveerd 40 mM.
- *442. Bierinstekersgildepenning (?).
DIRKS, pl. XXIV. 3. Geelkoper.
443. Brandspuitpenning.
DIRKS, pl. XXIV. 4. Koper.
- *444. Als voren, andere stempel, en in plaats van het
wapen ingestempeld 52.
Verg. DIRKS, pl. XXIV. 4. Koper.
- *445. 1769. Brandspuitpenning van het groote gasthuis
te Haarlem. Voorzijde: Kruis, waar rond t
GROOTE GASTHUIS. 1769. Keerzijde: Een brand-
spuit.
Lood. 58 mM. gegoten.
446. Penning van het timmerliedengilde.
DIRKS. tekst. p. 181. *Revue belge* 1874 p. 162. Koper.
447. 1608. Insigne van den «knapen van het timmer-
liedengilde», met het omschrift: WIJ VLUCHTEN

GRAMSCHAP. en de namen van dekens en overdeken.

DIRKS. tekst. p. 181. Z. FRANS HALS Museum. Haarlem.

*448. Penning van het turfdragersgilde.

Voorzijde: Man, met zak op den rug naar links gaande. Omschrift op een lint GILDEPENNING.

Keerzijde: Wapen van Haarlem op eene cartouche, daaronder ingesneden een nummer.

Geelkoper, gegoten. 40 mM.

449. Penning als voren. Op de voorzijde is voor het woord GILDEPENNING een nummer ingeslagen.

Keerzijde glad, met ingesneden D.

Geelkoper. gegoten 40 mM. Verz. TEYLER.

450. 1700. Toegangspenning tot den Hortus Medicus. DIRKS. tekst. p. 183. Koper.

451. 1642. Gildepenning. Voorzijde: Een groote kroon tusschen twee versierselen. Keerzijde: Het wapen van Haarlem, met ter weerszijden 16-42, daaronder: SYMEN - QVINT.

Koper. 37 mM., geheel gegraveerd.

*452. Eenzijdige gegoten penning, waarin een gekroonde molen, daaronder het wapen van Haarlem en een lint met JAN VAN DER MEULEN - en JACOB REYNDERS.

Koper. 43 x 85 mM.

453. Penning van het Kerstgilde te Haarlem. Z.

Vermeld in het *Jaarverslag van het Kon. Kab^e* van 1877, doch in de verzameling niet voorhanden.

454. Eenzijdige gegraveerde gildepenning. 1662. Het wapen van Haarlem, met ter weerszijden 16-62,

daaronder: IAN KORNELISSEN - DE RAVE - daar-
onder een raaf.

Geelkoper. 38 mM FRANS HALS Museum. Haarlem.

455. Koperslagers proefpenning. Geheel gegraveerd.
Voorzijde: Een aambeeld tusschen twee emmers,
boven het aambeeld twee kruiselings geplaatste
hamers. Onder de voorstelling: KOOPERSLAAGERS
- PROEF. Keerzijde: Het wapen van Haarlem
met twee leeuwen als schildhouders. Onder
het wapen op een lint: VICIT VIM VIRTUS. Daar-
onder: DANIEL BENDER - 17¹⁰/₃44.

Geelkoper. 51 mM. FRANS HALS Museum. Haarlem.

- *456. Begrafenispensing van het draaiersgilde (?)
Voorzijde: Op de draaibank bewerkt ornament.
Keerzijde gegraveerd: DEN 20 JANUARY - JAN
EDEL BROEK - 1753.

Koper.

- *457. Dergelijke begrafenispensing. Voorzijde: Een
lijkbaar (?) geëtst. Keerzijde gegraveerd: 1765.
A. V. D. S. (A. van der Schaaf). Koper.
- *458. Dergelijke begrafenispensing. Voorzijde: Groote
roos, en relief, daaronder gegraveerd: A. V. D. S.
(A. van der Schaaf). Keerzijde gegraveerd:
Jan Koehorst - den 28 Augustus - 1779.

Koper. 40 mM.

De Nos 456—458 zijn gekocht van de familie v. d. SCHAAF
te Haarlem, die de verklaring van de penningen en de
naamletters gaf.

459. Gildepenning. Het wapen van Haarlem, daar
boven en ter weerszijden een kroon.
Eenzijdig gegraveerd, geelkoper 33 mM.

B. Schutterspenningen.

- *460. Schutterspenning van het Oranje-Vaandel van den St. Joris Doelen te Haarlem.
 Voorzijde: St. Joris den draak bestrijdende, in een krans van oranjetakken. Keerzijde: Het wapen van Haarlem, waaronder o. v (Oranje Vaandel).
 DIRKS. ¹⁾ No. 70. pl. II 3. Geelkoper.
- *461. Schutterspenning als voren van het Witte Vaandel.
 Met w. v.
 DIRKS. 71. MINARD. p. 160. 291. Geelkoper.
- *462. Schutterspenning als voren van het Blauwe Vaandel. Met B. v.
 DIRKS. 72. Geelkoper.
- *463. Schutterspenning als voren van het Gekleurde Vendel. Met G. v.
 DIRKS. 73. Geelkoper.
- *464. Schutterspenning van het Oranje-Vaandel van den Kloveniers Doelen te Haarlem.
 Voorzijde: Twee gekruiste buksen. Keerzijde: Het wapen van Haarlem, waaronder o. v. (Oranje Vaandel).
 DIRKS. 74. MINARD. p. 161. 292. Geelkoper.
- *465. Schutterspenning als voren van het Witte Vaandel.
 Met w. v.
 DIRKS. 75. Geelkoper.
- *466. Schutterspenning als voren van het Blauwe Vaandel.
 Met B. v.
 DIRKS. 76. MINARD. p. 161. 293. Geelkoper.

¹⁾ J. DIRKS. *Essai d'une monographie des médailles et méreaux des Corporations armées des Pays-Bas.* (Revue de la Numismatique belge. 1866).

- *467. Schutterspenning als voren van het Gekleurde Vaandel. Met G. v.
DIRKS. 77. Geelkoper.
- *468. Ovale penning van St. HUBERTUS. Voorzijde: St. HUBERTUS voor het hert knielend, zelfde keerzijde. Verguld koper aan groen zijden lint, waaraan een jachthoorn. 44 × 35 mM.
- *469. Draagteeken van St. HUBERTUS. Jachthoorn met gegraveerd wapen van Haarlem, hangende aan een groen zijden lint. Z. Door W. VOET EN ZONEN.

C. Loodjes.

- *470. Penninkje. Voorzijde: Gekroond stadswapen. Keerzijde: Rond wapen. Omschrift: HARLEMS GO (ET?). en 50 of 55. Koper.
- 471. Penninkje. Voorzijde: Het wapen van Haarlem, met twee leeuwen als schildhouders. Keerzijde. HARLEM, waaronder een versiering. Ruw geslagen. Koper. 27 mM. Kon. Kabt.
- *472. Penninkje. Voorzijde binnen lauwerkrans: HARLEM. Keerzijde: Ongekroond stadswapen met twee leeuwen als schildhouders. Koper.
- *473. Penninkje. Voorzijde: Ongekroond wapen. Omschrift: VICIT VIM VIRTVS. Keerzijde: Ingeslagen 63. Koper.
- 474. Avondmaalsloodje der Ned. Hervormde kerk van 1631. Eenzijdig.
Een kerkgebouw met ter weerszijden van den toren 16 - 31. lood. 27 mM. FRANS HALS Museum. Haarlem.
In 1892 zijn met den ouden stempel hiervan nieuwe afslagen gemaakt.

475. Avondmaalsloodje der Waalsche Gemeente (1586).
Ned. Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde
 1895. p. 74.
 Lood. Bibliothèque Wallonne te Leiden.
476. Eenzijdig loodje, waarop het wapen van Haarlem
 gestempeld, met ter weerszijden 7 - 5 (1675?).
 Lood. 17 mM. Vierkant. FRANS HALS Museum,
 Haarlem.
477. Loodje. 1692. Voorzijde: Wapen van Haarlem.
 Keerzijde 1692. Op de voorzijde ingestempeld
 met G.
 Lood. 22 mM. Verzameling E. Voet Jr.
- *478. Loodje. Voorzijde: Wapen van Haarlem. Keerzijde
 ingestempeld 1697. Lood.
- *479. Loodje. 1701. Voorzijde: Ongekroond wapen van
 Haarlem. Keerzijde: 1701 en ingeslagen M. Lood.
480. Loodje. 1707. Voorzijde: Wapen van Haarlem.
 Keerzijde: 1707.
 Lood. 22 mM. Verzameling E. Voet Jr.
481. Loodje 1715. Voorzijde: Wapen van Haarlem.
 Keerzijde: 1715. Op de keerzijde ingestempeld
 met C C.
 Lood 23 mM. Verzameling E. Voet Jr.
- *482. Loodje. 1716. Zelfde voorzijde. Keerzijde: 1716
 en ingeslagen A I. Lood.
- *483. Loodje. 1722. Zelfde voorzijde. Keerzijde: 1722
 en ingeslagen 8. Lood.
484. Loodje. 1723. Voorzijde: Wapen van Haarlem.
 Keerzijde: 1723. Op de keerzijde ingestempeld
 met T . P.
 Lood. 23 mM. Verzameling E. Voet Jr.

485. Loodje. Voorzijde het wapen van Haarlem. Keerzijde: 1800, waarboven ingestempeld c, daar onder 15.
Lood. 23 mM. Verz. van Mej. M. G. A. DE MAN. Middelburg.
486. Loodje, waarop gestempeld MOD - DER.
Lood 20 mM. FRANS HALS Museum. Haarlem.
Op vertoon van deze loodjes mocht te Haarlem modder van de vuilnisbelt worden gehaald.
487. Loodje, waarop gestempeld * WA - TER.
Lood. 20 mM. FRANS HALS Museum. Haarlem.
Op vertoon van deze loodjes mocht te Haarlem door bierbrouwerijen water worden gehaald uit de Brouwerskolk.
- *488. Staallood van de Haarlemsche lakenfabrieken. ¹⁾
Voorzijde: Stadswapen, waaronder een groot vuurijzer, 158.(o?). en een werktuig. Omschrift: T HARLEM . . S . STAEL. Keerzijde: Een cirkel, waar rond een gewerkte rand. Opschrift: T HÆRLEMS :- OUT . STÆL LOOT.
Lood. 50 mM. Fraai gestempeld.
In 1813 gevonden in een tuin buiten de Raampoort te Haarlem.
- *489. Als voren. Alleen de voorzijde, terwijl aan de achterzijde een gedeelte der afgebroken achterplaat opgeslagen is, waarop nog leesbaar: (T HAR) LEMS (OU)T . ST(AEL) (L)OOT.
Lood. 53 mM.
490. Lakenloodje. Gekroond wapen Haarlem, van het omschrift slechts leesbaar GOE T(?). Van

¹⁾ Wij vermelden slechts de loodjes, waarop het wapen van Haarlem voorkomt.

de gedeeltelijk afgebroken achterplaat der keerzijde is slechts leesbaar 20.

Lood. 27 mM. Verz. Mej. M. G. A. DE MAN te Middelburg.

491. Lakenlood. Voorzijde: Het wapen van Haarlem, met twee leeuwen als schildhouders. Omschrift: HAERLEM. Keerzijde: Binnen een parelrand 19½. Omschrift onleesbaar.

Lood. 32 mM. Verzameling E. VOET JR

492. 1703. Loodje der Zuiderzee vuurbakens ¹⁾. Voorzijde: Binnen een parelrand drie steenen vuurbakens. Omschrift: ⚔ SUYDER - ZEESE VUUR - BAKENS. Keerzijde: Binnen een parelrand de naar links gekeerd staande Hollandsche leeuw. Omschrift: (wapen van Haarlem) IN . HOLLT EN. - WEST - V : LT (West-Friesland). Tusschen EN en WEST het jaartal 1703.

Zie v. LOON IV. pag. 250. Lood. 34 mM. Verz. E. VOET JR.

- *493. 1704. Dergelijk loodje met het jaartal 1704. Lood 34 mM.

494. 1709. Dergelijk loodje met het jaartal 1709. Lood. 34 mM. FRANS HALS Museum. Haarlem.

495. 1715. Dergelijk loodje met het jaartal 1715. Lood. 34 mM.

De Nos. 492—495 komen voor met verschillende letters en teekens ingestempeld.

496. Hondenbelastingpenningen van af 1876 tot heden van verschillend formaat. Koper.

¹⁾ Wij vermelden slechts de loodjes, waarop het wapen van Haarlem voorkomt.

III. Penningstempels.

In het archief der gemeente Haarlem bevinden zich de volgende penningstempels:

497. 1657. Keerzijde van den penning op de nieuw gemaakte trekvaart van Haarlem naar Leiden. (Zie No. 170).

498. 1692. Voorzijde en keerzijde van den prijspenning van het Medisch Pharmaceutisch College te Haarlem. (Zie No. 181).

Deze stempels zijn, blijkens het notulenboek van genoemd College, vervaardigd naar een ontwerp van ROMEIN DE HOOGHE. Het archief bezit verder van dit College het zegelstempel, met dezelfde voorstelling als de voorzijde van den penning, maar in de afsnede: SIGILL COLLEGI MEDIC - HARLEM. (42 mM.).

499. (1740). Voorzijde en keerzijde van den vroedschapspenning van Haarlem. (Zie No. 201).

500. 1823. Voorzijde en keerzijde van den penning bij het vierde eeuwfeest van de uitvinding der boekdrukkunst. (Zie No. 271).

501. 1891. Voorzijde en keerzijde van den penning ter eere van Mr. E. A. JORDENS, gedurende 25 jaren burgemeester van Haarlem. (Zie No. 358).